

ASUKASOPAS

Sisällys

1. YLEISTÄ ASUMISESTA.....	3
1.1 ASUNTOON MUUTTO	3
1.2 ASUNNON ENNAKKOTARKASTUS JA MUUTTOTARKASTUS	3
1.3 VUOKRANMAKSU	3
1.4 KOTIVAKUUTUS	3
1.5 ASUNNON IRTISANOMINEN	4
1.6 SÄHKÖSOPIMUKSET	4
1.7 ASUNNON VAIHTO	4
1.8 ASUKKAAN VASTUUT.....	4
2. YHTEISTILAT	5
2.1 PORRASHUONEET, HISSIT.....	5
2.2 ULKOILUVÄLINEVARASTO, IRTAIMISTOVARASTO	6
2.3 PESULA, KUIVAUSHUONE	6
2.4 SAUNAOSASTO	7
2.5 JÄÄHDYTETTY TALOUSKELLARI.....	7
2.6 YHTEISET PIHA-ALUEET.....	8
2.7 RIVI- JA PIENTALOASUNTOON KUULUVA RAJATTU PIHA-ALUE	9
3. HUONEISTON RAKENTEET JA TILAT	10
3.1 ULKO-OVI (Huoneiston ulko-ovi)	10
3.2 IKKUNAT JA TUULETUSLUUKUT.....	10
3.3 PARVEKE	12
3.4 KYLPYHUONE	13
3.5 HUONEISTOSAUNA.....	15
3.6 LATTIAT	16
3.7 SEINÄ- JA KATTOPINNAT	17
3.8 KOSTEUSVAURIOIDEN TORJUNTA	17
3.9 ESINEIDEN KIINNITTÄMINEN	19
3.10 TULISIJAT	20
4. LÄMMITYSLAITTEET	20
4.1 PATERIVENTTIILIT	20
4.2 LATTIALÄMMITYS	21
4.3 LÄMMITYKSEN VIAN ETSINTÄ	21
5. VESI JA VIEMÄRILAITTEET	22
5.1 VESILAITTEET	22
5.2 VIEMÄRILAITTEET	23
6. ILMANVAIHTOLAITTEET.....	24

6.1 KONEELLINEN YHTEISKANAVAPOISTO	24
ASUKKAAN TEHTÄVÄT	25
6.2 HUONEISTOKOHTAINEN TULO- JA POISTOILMANVAIHTO	25
ASUKKAAN TEHTÄVÄT	26
6.3 POISTOILMAVENTTIILIIEN PUHDISTAMINEN.....	26
6.4 KORVAUSILMAVENTTIILIIEN HOITO	27
6.5 LIESIKUVUN HOITO	27
6.6 LIESITUULETTIMEN HOITO.....	28
6.7 ILMANVAIHDON TOIMINTAHÄIRIÖIDEN TUNNISTAMINEN	28
7. SÄHKÖLAITTEET	29
7.1 SÄHKÖSOPIMUS	29
7.2 RYHMÄKESKUS	30
7.3 SULAKKEEN PALAMINEN	30
7.4 VIKAVIRTASUOJAKYTKIN.....	31
7.5 MAADOITETUT PISTORASIAAT.....	31
7.6 SÄHKÖVERKON JÄNNITE.....	31
7.7 LAITTEIDEN LIITTÄMINEN SÄHKÖVERKKOON	32
7.8 VALAISIMET JA LAMPUT	32
7.9 MITÄ SAA TEHDÄ ITSE	32
7.10 AUTOJEN SÄHKÖLÄMMITYSPISTORASIAAT	33
7.11 SÄHKÖTURVALLISUUS	34
7.12 SUORA SÄHKÖLÄMMITYS (RUNNI).....	35
7.13 KYLPYHUONEEN LATTIALÄMMITYS SÄHKÖLLÄ	36
8. LAAJAKAISTA JA KAAPELI TV	37
8.1 LAAJAKAISTAT	37
8.2 KAAPELI TV.....	37
9. KODINKONEET	37
9.1 SÄHKÖLIESI	37
9.2 JÄÄKAAPPI	38
9.3 PESUKONEET.....	39
10. ENERGIAN SÄÄSTÄMINEN	40
10.1 ENERGIANSÄÄSTÖ ALENTAA ASUMISKUSTANNUKSIASI.....	40
11. VASTUUNJAKOTAULUKKO	43

1. YLEISTÄ ASUMISESTA

1.1 ASUNTOON MUUTTO

Huoneiston avaimet saa kiinteistöhoitajalta näyttämällä allekirjoitettua huoneiston vuokrasopimusta, sekä todistamalla henkilöllisyytensä. Kiinteistöhoitaja laittaa nimet porrashuoneen ilmoitustauluun. Asukas itse huolehtii nimensä huoneisto-oven nimikilpeen (postiluukun kanteen).

1.2 ASUNNON ENNAKKOTARKASTUS JA MUUTTOTARKASTUS

Asukkaan tulee hoitaa huoneistoa huolellisesti. Petterinkulma pitää asunnot peruskunnossa, mutta asukas on vastuussa asunnostaan. Poismuuton yhteydessä suoritettavat tarkastukset: Asukkaan irtisanottua asuntonsa suorittaa kiinteistömestari irtisanomisaikana huoneiston ennakkotarkastuksen. Ennakkotarkastuksen jälkeen asukkaalla on vielä mahdollisuus korjata itse aiheuttamansa viat ja puutteet ennen muuttopäivänä suoritettavaa muuttotarkastusta

Varsinaisen muuttotarkastuksen tekee alueen kiinteistöhoitaja sen jälkeen, kun vuokralainen on tyhjentänyt ja siivonnut huoneiston sekä huoneistoon kuuluvat varastot. Muuttotarkastus on tilattava aina kiinteistöhoitajalta ja siinä on oltava mukana myös vuokralaisen tai hänen edustajansa. Tarkastuksessa kiinteistöhoitaja kuittaa yhtiön puolesta avaimet palautetuiksi.

Edellä mainituissa tarkastuksissa selvitetään huoneenvuokralain mukaisesti asukkaan korvausvastuut. Asunnon kuntoa verrataan asuntoon muuton yhteydessä palautettuun asunnon kunnon tarkkailulomakkeeseen huomioiden normaali kuluminen. Asuntoon tehdään tarvittavat korjaukset ennen uuden asukkaan muuttoa.

1.3 VUOKRANMAKSU

Vuokra- ja käyttökorvausmaksut maksetaan kuukauden toiseen päivään mennessä. Muuton ja vuokrantarkistuksen yhteydessä asukkaille jaetaan viitepankkisiirrot, joilla maksut käyvät vaivatta. Lisätietoja saat suoraan omasta pankistasi tai toimistolta. Jos maksat maksun virheellisesti, niin ota yhteyttä toimistoomme vuokraseurantaan. Myöhästyneistä suorituksista peritään voimassa oleva laillinen viivästyskorko ja perintäkulu. Vuokra on maksettava ehdottomasti eräpäivään mennessä. Maksamattomat vuokrat peritään asukkaalta tarvittaessa oikeusteitse. Vuokravelat johtavat aina perintätoimenpiteisiin. Häädön saaneella ei pääsääntöisesti ole enää mahdollisuutta saada uutta vuokra-asuntoa yhtiöltämme. Oikeuden päätös maksuhäiriöstä aiheuttaa merkinnän yleensä henkilön luottotietoihin ja suurehkot oikeudenkäyntikulut.

1.4 KOTIVAKUUTUS

Muista ottaa kotivakuutus muuton yhteydessä. Kotivakuutus korvaa omalle irtaimistolle aiheutuneita mahdollisia vahinkoja. Lisäksi se antaa suojaa myös sellaisista mahdollisista vahingoista, joista olisit vastuussa Petterinkulmalle.

1.5 ASUNNON IRTISANOMINEN

Vuokrasopimuksen irtisanomislomakkeita saa toimistolta tai voi tulostaa kotisivuiltamme. Allekirjoitettu irtisanomislomake tulee toimittaa Petterinkulman toimistoon. Vuokrasopimuksen voi irtisanoa myös sähköisesti kotisivuiltamme. Irtisanominen on kaikkien vuokrasopimuksen allekirjoittaneiden henkilöiden allekirjoitettava. Asuinhuoneenvuokralain mukaan irtisanomisaika lasketaan sen kalenterikuukauden viimeisestä päivästä, jonka aikana irtisanominen on suoritettu. Irtisanomisaika on vuokralaisen puolelta yksi kalenterikuukausi. Huoneisto on siivottava ja uusi osoite ilmoitettava sekä kaikki huoneiston- ja autolämmityspaikan avaimet palautettava heti irtisanomisajan päätyttyä kiinteistöhoitajalle muuttotarkastuksen yhteydessä.

1.6 SÄHKÖSOPIMUKSET

Sähkö sopimus on jokaisen itse tehtävä valitsemansa sähkötoimittajan kanssa. Muutamissa kiinteistöissämme käyttösähkö sisältyy vuokraan, jolloin peritään sopimuksen perusteella ns. sähkömaksua. Muista tehdä sähkö sopimus heti vuokrasopimuksen solmimisen jälkeen, siten että se tulee voimaan muuttopäivänä. Sopimus täytyy olla tehtynä vähintään 5 päivää ennen asuntoon muuttamista, muussa tapauksessa sähköyhtiösi voi veloittaa teiltä pikakytkenämaksun. Jos muutatte pois, sähkö sopimus on pidettävä voimassa irtisanomisajan loppuun saakka.

1.7 ASUNNON VAIHTO

Vaihtohakemuksen voi tehdä sähköisesti kotisivuiltamme tai kirjallisena toimistollamme. Lomakkeita saa toimistostamme tai tulostettua kotisivuiltamme. Asunnon vaihtohakemus on voimassa neljä kuukautta, jonka jälkeen se on uusittava.

1.8 ASUKKAAN VASTUUT

Maksaessaan vuokraa tai vastiketta asukkaalla on täysi oikeus nauttia asumisestaan. Tähän oikeuteen liittyy myös velvollisuuksia ja vastuita. Käytön ja hoidon perustehtävät, jotka kuuluvat asukkaalle, selviävät oheisesta vastuunjakotaulukosta. Asukkaan on viipymättä ilmoitettava isännöitsijälle tai kiinteistöhoito-organisaatiolle taloyhtiön tai vuokranantajan vastuulle kuuluvista vioista ja vaurioista. Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä johtuva lisävahinko voi aiheuttaa korvausvastuita myös asukkaalle.

Asukkaan on hoidettava hallinnassaan tai käytössään olevaa huoneistoa huolellisesti. Tämä tarkoittaa mm. rakenteiden, rakennusosien, lämmityksen, ilmanvaihdon, vesi-, viemäri- ja sähkölaitteiden oikeaa käyttöä ja hoitoa. Ohjeita on kahdenlaisia, kiinteistön toimesta laadittuja yleisohjeita sekä laite- ja tarviketoimittajien laatimia yksityiskohtaisia käyttö- ja hoito-ohjeita. Molemmat ohjeet ovat tärkeitä. Tutustu ohjeisiin.

Asumiseen liittyy erilaisia henkilöihin, kiinteistöön tai omaisuuteen kohdistuvia turvallisuusriskejä. Parannat omaa ja muiden turvallisuutta tutustumalla tästä julkaisusta löytyviin turvallisuusohjeisiin ja noudattamalla niitä.

Jos huoneisto jätetään pitkäksi aikaa käyttämättä (yli kaksi viikkoa), asiasta on syytä ilmoittaa kiinteistöhoitajalle ja samalla varata mahdollisuus päästä tarvittaessa huoneistoon. Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin mahdollisesti aiheuttamista vahingoista vastaa asukas.

Asunnon ja kiinteistön oikeasta käytöstä ja hoidosta hyötyvät kaikki asukkaat. Korjauskulut ja energiankulutus pysyvät suunnitelmallisella tasolla ja asumiskustannukset kohtuullisina. Asukas voi edistää asumisviihtyisyyttään ja estää asuntonsa mahdollisia kosteusongelmia ja terveyshaittoja.

2. YHTEISTILAT

2.1 PORRASHUONEET, HISSIT

PORRASHUONEET

Porrashuoneen ulko-ovi on varustettu sähkötoimisella lukolla, jonka aukioloajat määräytyvät automaattisesti erillisen ohjauslaitteiston avulla. Ulko-oven aukioloajat on merkitty alla olevaan taulukkoon. Asunnon avain sopii porrashuoneen lukkoon.

Porrashuoneen ulko-ovi on avoinna	Klo-klo pääsääntöisesti (tarkista ilmoitustaululta)
Arkisin	07:00 - 21:00
Viikonloppuisin	07:00 - 21:00

Ulko-ovi sulkeutuu itsestään ovipumpun voimalla. Jos tavarankuljetus tms. edellyttää oven pysymistä auki, käytä oven aukipitolaitteita. Oven ja karmin väliin ei saa laittaa mitään tilapäisiä kappaleita aukipitämistä varten, se voi johtaa oven tai saranoiden vääntymiseen. Kulkiessasi ulko-ovesta tarkkaile samalla oven sulkeutumista. Kynnyksellä oleva lumi tai roskat voivat estää oven sulkeutumisen ja lukkiutumisen.

Paloturvallisuusmääräysten (pelastustoimenlaki 23 - 23 §, pelastustoimen asetus -99 16 § 1 ja 2 momentti) vuoksi porrashuoneissa ei saa säilyttää mitään tavaraa, esimerkiksi lastenvaunuja ja polkupyöriä. Porrashuoneista kellaritiloihin johtavat palo-ovet on pidettävä aina suljettuina. Asuntoja ei saa tuulettaa porrashuoneisiin. Ilmoita porrashuoneen palaneista lampuista kiinteistöhoitajalle.

LASTEN VAUNUJEN SÄILYTYS

Lastenvaunut on säilytettävä aina ulkoiluvälinevarastossa tai erillisessä niille varatussa säilytystilassa .

HISSIT

Noudata hissin käyttöohjeita ja kuormitusrajoituksia. Jos jäät hissiin kerrosten väliin, paina hissin hälytysnappia hississä olevan ohjeen mukaisesti. Hälytyskello alkaa soida, joka hälyttää hissihuollon paikalle. Odota rauhallisesti huoltomiehen saapumista. Hissi on rakennettu siten, ettei se voi pudota. Hississä on ilmanvaihtoaukot, joten ilman loppumisesta ei ole pelkoa. Jos havaitset hississä vikoja tai toimintahäiriöitä, ilmoita asiasta heti kiinteistöhoitajalle. Tulipalon tai muun poikkeustilanteen aikana hissejä ei saa käyttää.

2.2 ULKOILUVÄLINEVARASTO, IRTAIMISTOVARASTO

Poistuessasi varastotiloista sammuta valot ja lukitse ovet. Huolehdi poismuuton yhteydessä, että tyhjennät myös varastot omista tavaroistasi.

ULKOILUVÄLINEVARASTO

Kerrostalossa suksille, polkupyörille yms. on omat säilytystilansa. Lastenvaunuille on varattu oma varastonsa. Järjestyksen ja siisteyden säilyttämiseksi sijoita ulkoiluvälineesi niille varattuihin telineisiin tms. paikkoihin. Lukitse polkupyöräsi. Mopojen ja muiden moottorikäyttöisten kulkuvälineiden säilytys näissä tiloissa on ehdottomasti kielletty.

IRTAIMISTOVARASTO

Kerrostalossa on kutakin asuntoa varten erillinen irtaimistovarasto. Varaston lukon hankkii asukas. Rivitaloissa on jokaista asuntoa varten erillinen varasto. Varasto sijaitsee yleensä ulko-oven läheisyydessä. Irtaimistovarastoissa ei saa säilyttää palavia nesteitä, palavia kaasuja tai räjähdysaineita. Varastoihin ei kannata sijoittaa mitään erityisen arvokasta tavaraa tai alkoholia, koska ne houkuttelevat murtovarkaita. Tavaroiden varastointi ei saa vaurioittaa talon putkia tai ilmanvaihtokanavia eikä estää lämmityspatterien toimintaa. Varastotilojen käytävillä ei saa säilyttää tavaroita. Kosteus- ja kastumisvahingolle altis tavara on kellarivarastossa säilytettäessä sijoitettava vähintään 10 cm korkeudelle lattian pinnasta. Autonrenkaita ei saa säilyttää varastoissa ollenkaan, koska ne lisäävät merkittävästi palokuormaa.

2.3 PESULA, KUIVAUSHUONE

Poistuessasi tiloista sulje vesihanat, katkaise sähköt koneilta, sulje ikkunat erityisesti talvella, sammuta valot ja lukitse ovet.

PESULA

Pesulassa on pääsääntöisesti pesukone, linko, kuivausrumpu ja mankeli. Pesulan koneilla ei kuitenkaan saa pestä, kuivata eikä mankeloida mattoja. Pesulan koneiden käyttö on ilmaista talossa asuville asukkaille ja ulkopuolisilta henkilöiltä pesulan käyttö on kielletty. Tutustu koneiden käyttöohjeisiin pesulassa. Kaarituelliset rintaliivit on pestävä ehdottomasti pesupussissa, sillä tukien irtoaminen koneeseen aiheuttaa oikosulun ja rikkoo koneen. Pesulassa on varauslista, johon merkitään haluttu käyttöaika merkitsemällä huoneiston numero ruutuun. Jätä pesula käytön jälkeen siistiin kuntoon. Sellaiseen kuntoon, johon itse haluaisit tulla pesemään mielelläsi pyykkejä. Pesulassa on nähtävillä säännöt. Noudata näitä sääntöjä, muutoin voit menettää oikeutesi käyttää kyseistä tilaa.

KUIVAUSHUONE

Kuivaushuone on tarkoitettu tavanomaisen pyykin kuivaamiseen. Tutustu kuivauslaitteen käyttöohjeisiin. Kuivauslaitteita ei saa käyttää yöllä niiden aiheuttaman melun takia. Seuraa pyykin kuivumista ja hae kuivunut pyykki heti pois, jotta tila vapautuu seuraaville käyttäjille. Tehokas kuivauslaite kuivaa hyvin lingotun pyykin noin kahdessa tunnissa. Kuivaushuoneen yhteydessä on varauslista, johon merkitään haluttu käyttöaika merkitsemällä huoneiston numero ruutuun. Kuivaushuoneessa on nähtävillä säännöt. Noudata näitä sääntöjä, muutoin voit menettää oikeutesi käyttää kyseistä tilaa.

2.4 SAUNAOSASTO

TURVALLISUUS

Saunaosaston käytössä on syytä muistaa seuraavat turvallisuusasiat

- Märät saippuaiset lattiat ovat liukkaita.
- Noudata varovaisuutta liikkuessasi löylyhuoneessa ja lauteilla.
- Noudata sähkölaitteiden (esim. hiustenkuivaajan) käytössä samoja turvallisuusohjeita kuin asunnossa. Sähkölaitteiden vieminen pesuhuoneeseen on kielletty.
- Ilmoita havaitsemistasi vioista heti kiinteistönhoitajalle

SAUNAN KÄYTTÖ

Noudata saunaosaston käytössä seuraavia pelisääntöjä

- Älä jätä suihkua valumaan mennessäsi löylyyn, se aiheuttaa huomattavaa veden tuhlausta ja asumiskulujen nousua.
- Älä kastele saunan lauteita ja seiniä, se lyhentää niiden kestoikää merkittävästi.
- Käytä omaa laudeliinaa hygieniasyistä.
- Älä roiski vettä kiukaan termostaattiin, sähkölaitteisiin tai saunamittariin, ne voivat vaurioitua.
- Huuhtelee saippua pois lattialta.
- Älä tupakoi saunaosastolla
- Sammuta valot poistuessasi
- Älä jätä ikkunoita tai ulko-ovia auki
- Mikäli olet lukinnut toisen pukuhuoneen, muista aukaista lukko, kun vuorosi loppuu
- Vie roskat pois pukuhuoneesta ja sulje ovet.

Kiukaan termostaatti on säädetty kiinteästi tiettyyn lämpötilaan. Älä muuta asetusta. Jos olet tyytymätön saunan lämpötilaan, ilmoita asiasta kiinteistönhoitajalle.

2.5 JÄÄHDYTETTY TALOUSKELLARI

Joissakin taloissa on koneellisesti jäähdytetty talouskellari, jossa on oma säilytyskomero kullekin asunnolle. Asukas hankkii lukon säilytyskomeroonsa. Kylmäkellarin käytössä kannattaa muistaa

- Sulje kylmäkellariin johtava ovi huolellisesti kellariin mennessäsi ja sieltä poistuessasi.
- Sammuta valot lähtiessäsi
- Kellarissa saa säilyttää ainoastaan ihmisravinnoksi tarkoitettuja elintarvikkeita
- Älä säilytä ruokatavaroita avoimissa astioissa, koska niistä haihtuva kosteus kuormittaa jäähdytyslaitteita ja aiheuttaa jäähdytyspatterin jäätymistä
- Älä sijoita ruokatavaroita liian lähelle jäähdytyspatteria, koska ne voivat jäätyä
- Älä säilytä kellarissa alkoholia tms. arvokasta, mikä houkuttelee murtoverkaita
- Poista pilaantuneet elintarvikkeet säilytyskomerostasi välittömästi
- Ilmoita havaitsemistasi vioista tai ongelmista heti kiinteistönhoitajalle
- Käytävillä ei saa säilyttää tavaroita.

2.6 YHTEISET PIHA-ALUEET

PYSÄKÖINTI

Noudata piha-alueelle asetettuja liikenneopasteita ja pysäköintirajoituksia. Pysäköi autosi sallituille autopaikoille. Väärin pysäköity auto voi estää kiireellisen pelastustoimenpiteen, kiinteistöhoitotyön tai muun tärkeän tehtävän. Auto voidaan hinata pois auton omistajan kustannuksella. Pysäköintialue kuuluu alueen pysäköintivalvonnan piiriin, joten väärin pysäköidylle ajoneuvolle annetaan pysäköintirikemaksu. Selvitä vieraspysäköinnin sijainti ja anna vieraillesi ennalta ohjeet oikeasta pysäköinnistä.

AUTOLLA AJAMINEN PIHA-ALUEELLA Piha-alueella ajaminen on kiellettyä. Raskaamman tavaran tai muuton yhteydessä voi kuitenkin ajaa rapun eteen siksi aikaa, että tavara voidaan siirtää asunnosta autoon tai päinvastoin. Kauppakassi ei ole ns. raskaampaa tavaraa.

KOTIELÄINTEN ULKOILUTTAMINEN

Kotieläinten (koirat, kissat) jätökset eivät kuulu leikki- eikä piha-alueelle. Kotieläimet on ulkoilutettava piha-alueen ulkopuolella niille varatuilla paikoilla. Kotieläimet on aina pidettävä kytkettynä tai muuten hallinnassa piha-alueella. Kotieläimet eivät saa häiritä talon yö- eikä päivärauhaa haukunnallaan tai muulla toiminnallaan.

LEIKKIALUEET

Leikkialueen varusteet on tarkoitettu vain lasten käyttöön. Seuraa leikkivälineiden kuntoa ja ilmoita mahdollisista vioista välittömästi kiinteistöhoitajalle.

LIPUTUS

Petterinkulma liputtaa arkipäivinä viralliset sekä yleiset liputukset. Viikonloppuina liputetaan ainoastaan viralliset liputuspäivät. Tiedustele kiinteistöhoitajalta liputusmahdollisuuksia perheesi merkkipäivinä.

NURMIKOT JA ISTUTUKSET

Nurmikoilla liikkumista tulee välttää varhain keväällä ja myöhään syksyllä. Tällöin maaperä on märkä ja pehmeä ja liikkuminen vaurioittaa nurmikkoa. Myös uuden vasta kylvetyn nurmikon on annettava kasvaa rauhassa. Leikkiminen lumen peittämien istutusalueiden päällä vaurioittaa kasveja ja nurmikoita. Opasta lapsiasi liikkumaan oikein piha-alueilla. Nurmikot leikataan kasvukaudella kerran viikossa.

JÄTEHUOLTO JA LAJITTELU

Lajittele jätteesi. Jätehuoltoalueella on keräysastiat sekajätteelle, biojätteelle, keräyskartongille, paperille, metallille, lasille sekä muoville. Lajitteluohjeet löytyvät jäteposteestä.

Jätepisteeseen ei saa jättää mitään sinne kuulumatonta kuten esimerkiksi elektroniikkaa, huonekaluja tai ongelmajätettä. Toimita nämä suoraan Ylä-Savon Jätehuoltoon, os: Kierrätyskatu 15.

2.7 RIVI- JA PIENTALOASUNTOON KUULUVA RAJATTU PIHA-ALUE

Rivi- ja pientaloasumisessa ns. oman pihan hoidon suoritus- ja hankintavastuut ovat seuraavat:

Tehtävä	Työsuoritus	Tarveaineet	Työvälineet
Kastelu	As	As	As
Nurmikon leikkaus	As	As	Pet / leikkuri
Kesäkukkien istutus	As	As	As
Lannoitus	As	As	As
Kasviensuojelu	As	As	As
Rikkaruohojen torjunta	As	As	As
Pensaiden leikkaus	As	As	As
Kasvien talvisuojaus	As	As	As
Piha-alueen puhtaanapito	As	As	As
Lumityöt	As	As	As
Liukkauden torjunta	As	As	As

Perehdy nurmikon ja kasvien hoito-ohjeisiin.

Ennen kuin ryhdyt kaivamaan istutuksille tms. kuoppia, varmista sähkökaapeleiden ja rakennuksen routaeristysten sijainti. Istutusten etäisyys rakennuksen ulkoseinästä väh. 1 m (vapaa etäisyys, kun kasvi on kasvanut lopulliseen kokoon).

Tarkkaile piha-alueellasi sadevesien ja sulamisvesien kulkua. Jos vastaus johonkin seuraavista kysymyksistä on myönteinen, arvioi ongelman syy ja toimi asian vaatimalla tavalla. Yksinkertaisen ongelman voit mahdollisesti korjata itsekkin. Muunlaisista tapauksista tulee ilmoittaa isännöitsijälle tai huolto-organisaatiolle.

- Roiskuuko syöksytorvista tuleva vesi sokkelille tai seinille?
- Imeytyykö syöksytorvista tuleva vesi maahan aivan sokkelin vieressä?
- Kertyykö sadevettä tai sulamisvettä lammikoiksi ulkoseinien lähelle?
- Valuuko sadevesi tai sulamisvesi katolta tai rännestä ulkoseinille?
- Ovatko sulamisvesien poistumisreitit pitkiä aikoja tukkoon jäätyneinä?
- Kertyykö piha-alueelle jäätä?

Sadevesien virtausreitit ei saa tukkia. Sokkelien vieressä olevaa maan pintaa ei saa nostaa. Suuria lumimääriä ei saa kasata seiniä vasten.

3. HUONEISTON RAKENTEET JA TILAT

3.1 ULKO-OVI (Huoneiston ulko-ovi)

TURVALLISUUS

- Lukitse ulko-ovi aina, kun asunto jää tyhjilleen.
- Jos ulko-oven takalukitun lukon saa sisältäpäin auki vain avaimella, älä takalukitse avaimettomia ihmisiä sisälle poistuessasi asunnosta.
- Jos hankit oveen ovisilmän tai varmuusketjun, se on jätettävä paikoilleen pois muutettaessa.
- Huolehdi vara-avainjärjestelyistä. Tarvittaessa voit pyytää oven avausta kiinteistöhoitajalta / päivystäjältä. Oven aukaisusta peritään ovenavausmaksu erillisen hinnastomme mukaisesti.
- Postin ja sanomalehden jakelun kanssa voi sopia jakelun keskeyttämisestä esim. loman ajaksi.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Kerrostalossa porrashuoneen ovi on yleensä ns. kaksoisovi. Normaalitilanteessa molemmat ovet kannattaa pitää kiinni. Tällöin eivät asunnon äänet kuulu porrashuoneeseen eikä porrashuoneen äänet asuntoon. Asunnon ollessa tyhjiällä useampia päiviä kannattaa sisäovi jättää auki, jotta posti mahtuu sisälle.

Ulko-oveen ei saa kiinnittää esineitä, jotka vaurioittavat oven pintarakennetta.

Tarkkaile ajoittain oven, karmen ja tiivisteiden kuntoa ja ilmoita mahdollisista vioista kiinteistöhoitajalle. Erityisesti rivi- ja pientaloasunnoissa ulko-oven tiiviydellä on suuri merkitys lämpöenergian kulutukseen ja asunnon vedottomuuteen. Heikot tiivisteet päästävät myös ulkopuoliset äänet sisälle.

3.2 IKKUNAT JA TUULETUSLUUKUT

TURVALLISUUS

- Noudata ikkunoiden osalta seuraavia ohjeita
Huolehdi, etteivät lapset, eläimet tai esineet pääse putoamaan avoimista ikkunoista.
- Älä sijoita ikkunoiden eteen kalusteita, joille lapset voivat kiivetä ja horjahtaa lasia vasten.
- Varmista, että ikkunan avautumista rajoittavat aukipitolaitteet ovat kunnossa ja käytössä.
- Älä avaa suuria ikkunoita (esim. pesua varten) kovalla tuulella.
- Ennen suuren ikkunan avaamista hanki sopiva tuki ikkunan vapaan pään alle, siten estät ikkunarakenteen painumisen ja vaurioitumisen.

- Sulje ikkunat aina poistuessasi asunnosta.
- Huolehdi, ettei sadevesi pääse sisälle tai ikkunarakenteisiin avoimista ikkunoista tai tuuletusluukuista.
- Huolehdi, ettei pakkasella avoimen ikkunan tai tuuletusluukun lähistöllä pääse tapahtumaan putkien, patterin tms. jäätymistä.
- Älä tuuleta liian pitkään. Ilmoita rikkoutuneista ikkunoista heti kiinteistöhoitajalle.

IKKUNOIDEN SEURANTA

Tarkkaile ikkunoistasi mm. seuraavia asioita ja ilmoita mahdollisista vioista kiinteistöhoitajalle:

- Tiivisteiden tulee olla ehjiä ja joustavia siten, että ikkunat ovat tiiviitä.
- Salpojen, helojen ja aukipitolaitteiden tulee olla ehjiä ja toimintakuntoisia.
- Ikkunarakenteiden tulee olla suorina siten, että ikkunat ovat tiiviitä.
- Ikkunoihin ei saa tiivistyä toistuvasti vettä tai vesihöyryä. Mikäli huoneistossa kuivataan pyykkejä, ilman suhteellinen kosteus lisääntyy, tästä on seurauksena mm. ikkunoiden huurtuminen.
- Ikkunoiden karmien ja puitteiden maalipintojen tulee olla ehjiä.

IKKUNOIDEN PESU

Lasipinta pestään sienellä tai rievulla, joka on kastettu neutraaliin pesuaineliuokseen. Lasi kuivataan kumilastalla tai nihkeällä puhtaalla pyyhkeellä. Lasipinnan pesussa on huomioitava ympäröivät rakenteet, jotka voivat olla arkoja puhdistusaineille tai runsaalle vedelle. Pesussa on varottava naarmuttamasta lasia. Karmit ja puitteet puhdistetaan kostealla rievulla pyyhkimällä. Ikkunoiden pesun yhteydessä tarkastetaan ikkunoiden kunto. Huom: Poismuuton yhteydessä ikkunat ovat aina pestävä, myös talvisin.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Älä kiinnitä ikkunan puitteisiin tai karmeihin sellaisia esineitä, jotka voivat vaurioittaa ikkunarakenteita. Älä laita ikkunoihin niin pitkiä verhoja, että ne haittaavat patterien tai niiden termostaattien toimintaa. Puhdista tuuletusluukkujen hyttysverkot ajoittain varovasti imuroimalla tai pyyhkimällä. Ellei huoneiston seinärakenteissa tai ikkunakarmeissa ole korvausilmaventtiileitä, korvausilman on tarkoitus tulla sisälle mm. ikkunoiden raoista. Tätä varten ikkunatiivistettä on jätetty asentamatta pieneltä alueelta olo- ja makuuhuoneen ikkunoista (Ylätiivisteestä on poistettu kaksi noin 20cm pätkää). Älä tuki näitä korvausilmareittejä.

Korvausilma-aukoista tuleva korvausilma aiheuttaa vähäistä vedontunnetta. Ilmiö on kuitenkin normaali.

3.3 PARVEKE

TURVALLISUUS

Noudata parvekkeella seuraavia ohjeita

- Älä vedä parvekkeelle sähköjohtoa sisältä maadoittamattomasta pistorasiasta.
- Älä sijoita parvekkeelle sisäkäyttöön tarkoitettuja sähkölaitteita.
- Grillaaminen on sallittu ainoastaan sähkögrillillä.
- Älä jätä palavaa kynttilää parvekkeelle.
- Varo parvekkeen liukasta lattiaa erityisesti talvella.
- Kun lapioit lunta pois parvekkeeltasi, varmistu, että pudottamasi lumi ei aiheuta vaaraa tai haittaa.
- Älä pidä parvekkeen ovea auki kovalla tuulella. Käytä aina aukipitolaitetta.
- Kiinnitä mahdolliset parvekelasit huolellisesti, ettei tuuli riko niitä.
- Lukitse parvekkeen ovi aina yöksi ja poistuessasi asunnosta.
- Huolehdi, ettei sadevesi pääse avoimen parvekeoven kautta sisälle.
- Kukkalaatikot ja muut mahdolliset esineet tulee sijoittaa kaiteen sisäpuolelle. Ulkopuolinen ripustus aiheuttaa vaaratilanteita.
- Älä ripusta parvekkeen kaiteelle mattoja tms., jotka tuuli voi pudottaa alas.

PARVEKKEEN HOITO

- Pidä parvekkeen vedenpoistoreitit avoimina.
- Nosta parvekkeen kastuneet matot kuivumaan heti niiden kastuttua.
- Älä poraa tai muuten vaurioita parvekkeen lattiaa siten, että vedeneristys rikkoutuu.
- Pidä mahdolliset parvekelasit suljettuina lämmityskaudella. Näin säästät lämpöä, torjut melua, estät lunta ja vettä pääsemästä vaurioittamaan parvekettä ja parvekekalusteita sekä estät likaa ja pölyä pääsemästä parvekkeelle.
- Poista lumi ja sohjo heti parvekkeelta (älä anna märän lumen jäätyä parvekkeen lattiaan kiinni).

PARVEKKEEN KUNNON SEURANTA

- Seuraa parvekkeellasi mm. seuraavia asioita ja ilmoita mahdollisista vioista isännöitsijälle
- Sadeveden tulee poistua suunniteltuja reittejä pitkin.

- Parvekkeelle tullut sadevesi ei saa kertyä rakennuksen seinää vasten, valua julkisivulle tai alapuoliselle parvekkeelle.
- Parvekelattian pintakäsittelyn tulee olla ehjä.

PARVEKKEEN KÄYTTÖ

- Älä käytä parvekettä varastona.
- Mattojen tomutus on kielletty.
- Roskien ja tupakantumppien heittäminen parvekkeelta on kielletty.
- Jos poltat parvekkeella, hanki tuhkakuppi käyttöösi. Polttaminen lasitetulla parvekkeella ei ole suotavaa, sillä savu nousee yläpuolella olevalle parvekkeelle ilmarakojen kautta. Mikäli tupakoit parvekkeella, tuuleta parvekkeesi huolella ja huomioi naapurisi. Jos tupakoit parvekkeella, avaa parvekelasia tupakoinnin ajaksi. Tuuleta parveke. Hanki parvekkeelle kannellinen tuhkakuppi. Varmista, että tupakointi on talossa sallittua.

PARVEKELASIT

Noudata parvekelasien käyttö- ja huolto-ohjeita. Kiinnitä erityistä huomiota parvekelasien aukaisulaitteisiin. Mikäli lasit eivät avaudu kunnolla, tai niistä kuuluu avatessa ylimääräisiä ääniä, ole yhteydessä kiinteistöhoitajaan.

3.4 KYLPYHUONE

Runsas veden käyttö ja korkea pitkäaikainen suhteellinen kosteus tekee kylpyhuoneet erityisen alttiiksi kosteus- ja homeongelmille. Ne voidaan välttää asianmukaisella toiminnalla.

KOSTEUDEN VÄHENTÄMINEN

Kylpyhuoneessa esiintyvää kosteutta voit vähentää seuraavasti:

- Peseydy ripeästi, älä juoksuta vettä suihkusta tarpeettomasti.
- Vältä veden tarpeetonta roiskimista seinille ja kattoon.
- Opasta lapsia veden käytössä.
- Suihkunkäytön päätyttyä pyyhi kuivauslastalla lattialla oleva vesi lattiakaivoon.
- Älä kuivaa linkoamatonta pyykkiä kylpyhuoneessasi tai muuallakaan asunnossasi (lukuun ottamatta pieniä yksittäisiä vaatekappaleita).

- Älä kuivaa suuria pyykkimääriä kylpyhuoneessasi. (Hanki tarvittaessa kylpyhuoneeseesi sellainen pyykinkuivauslaite, joka tiivistää pyykistä vapautuvan vesihöyryn vedeksi).

ILMANVAIHTO JA KUIVATUS

- Huolehdi siitä, että kylpyhuone tuulettuu riittävästi.
- Pidä poistoilmaventtiili puhtaana.
- Pidä huoneiston korvausilmaventtiilit auki ja puhtaana.
- Varmista, että korvausilma pääsee kylpyhuoneeseen. Pidä tarvittaessa ovi raollaan.
- Pidä kylpyhuoneen lämpötila riittävän korkeana (22...23 o C), se nopeuttaa kuivumista.
- Käytä tarvittaessa ikkunatuuletusta. Talvella tuuletusikkunaa ei saa jättää auki, koska kylmäilma hidastaa kosteuden sitoutumista poistoilmaan (Kuivaminen tapahtuu nopeammin, jos jätät kylpyhuoneen oven raolleen. Tällöin ilmanvaihto saa lämmintä sisäilmaa, jolloin kylpyhuoneen kosteus sitoutuu paremmin poistoilmaan).
- Jos asuntosi ikkunoiden sisäpinnat huurtuvat, vähennä kosteuden tuottamista asunnossasi ja/tai tehosta tuuletusta.

RAKENTEIDEN KUNTO

Tarkkaile säännöllisesti pintojen ja rakenteiden kuntoa. Erityisesti tulisi kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- Seinien ja lattian laatoitus ja niiden saumat ovat ehjät, tarkkaile erityisesti nurkkia ja kulmia.
- Lattian muovimatto ja sen saumat ovat ehjät ja matto on hyvin kiinni alustassaan, erityisen tärkeää tämä on suihkutilassa.
- Putkien yms. läpiviennit seinä- ja lattiapinnoista ovat tiiviit ja ehjät. Rakenteissa ei ole tummentumia tms. kosteusvauriojälkiä.

PUHTAUS

Puhdista kylpyhuoneen seinä- ja lattiapinnat tarkoitukseen sopivalla pesuaineliuksella riittävän usein, näin poistuu homeelta otollinen kasvualusta. Puhdista samalla lattiakaivon vesilukko. Älä käytä hankausjauheita.

3.5 HUONEISTOSAUNA

TURVALLISUUS Noudata saunan osalta seuraavia ohjeita

- Älä koskaan kuivaa kiukaan päällä tai lähistöllä pyykkiä, kenkiä tms. esineitä.
- Varmista , että kiukaan ympärillä olevat kaiteet ovat ehjät ja tukevasti kiinni.
- Varmista , että lauteiden kannakkeet ovat kunnossa.
- Älä ylikuormita lauteita.
- Älä heitä kiukaalle ylisuuria vesimääriä.

KIUAS

Kiukaan ohjauslaitteilla valitaan saunan lämpötila ja kiukaan toiminta-aika. Asetetun ajan kuluttua kiuas menee automaattisesti pois päältä. Eräissä kiuasmalleissa on lisäksi mahdollisuus asettaa ns. odotusaika, jonka jälkeen kiuas menee päälle. Tutustu kiukaan valmistajan laatimiin käyttö- ja hoito-ohjeisiin. Kiuaskivet ladotaan mahdollisimman harvaksi siten, että ilma pääsee kiertämään niiden välistä mutta löylyvesi ei suoraan osu punahehkuisille vastuksille. Käytössä kiuaskivet vähitellen rapautuvat ja murentuvat. Pienet kiuaskivien palaset voivat kertyä kiukaan alaosaan tiiviiksi kerrokseksi estäen ilmankierron. Siksi kiuaskivet on ajoittain uusittava. Uusimisväli riippuu mm. saunomiskertojen määrästä, kiukaan lämpötilasta ja kivilaadusta. Tarvittaessa huolehdi kiuaskivien kunnan tarkastamisesta ja vaihdosta vastuunjakotaulukon mukaisesti.

ILMANVAIHTO JA KUIVATUS

Jos saunassa on poistoilmaventtiili, joka on helposti avattavissa ja suljettavissa, voi venttiilin sulkea kiukaan lämpenemisen ja saunomisen ajaksi. Muuna aikana venttiili on ehdottomasti pidettävä auki. Näin mahdollistetaan saunan kuivuminen ja torjutaan kosteusvaurioita. Kiinteään asentoon säädetyn poistoilmaventtiilin asentoa ei saa väkisin muuttaa. Saunan ulkoilmaventtiili on tuulettumisen varmistamiseksi pidettävä riittävästi auki.

SAUNAN KÄYTTÖ

Hanki saunaan asianmukainen lämpömittari, josta näet löylysi lämpötilan. Älä kastele saunan seiniä ja lauteita ennen saunomista tai sen jälkeen. Kastelu lyhentää puurakenteiden kestoikää merkittävästi ja aiheuttaa kosteus- ja homevaurioita. Saunomisen päätyttyä jätä kiuas vielä päälle joksikin aikaa (15...30 min). Näin sauna kuivuu tehokkaasti ja pysyy paremmassa kunnossa. Huolehdi lopuksi löylyhuoneen riittävästä tuuletuksesta. Suoran sähkölämmityksen asunnoissa sähköasennukset on toteutettu siten, että osa sähköpattereista tai jopa kaikki sähköpatterit menevät automaattisesti pois päältä siksi aikaa, kun kiuas on päällä.

Toiminta vika- tai häiriötilanteissa

Vika tai häiriö	Toimintaohje
Sauna lämpiää hitaasti tai lämpötila jää alle halutun arvon.	Tarkasta, onko kiukaan sulake palanut, kiukaalla on yleensä kolme sulaketta (huoneiston sulaketaulu). Kiukaan lämpötilansäädin säädetty liian alhaiselle lämpötilalle. Kiukaan toiminta-ajan säädin aseteltu liian lyhyelle ajalle. Tarkasta onko saunan ikkuna ja ovi tiiviisti kiinni. Saunan ilmanvaihto liian voimakas. Kiukaan vastus palanut. Kiuaskivet painuneet niin tiiviisti, että ilmankierto kiukaassa on estynyt. Ota tarvittaessa yhteys kiinteistöhoitajaan.
Sauna ei lämpiä lainkaan	Tarkasta, onko kiukaan toiminta-ajan säädin käännetty odotusajalle. Kiukaan lämpötilansäädin asetettu minimiasentoonsa. Kiukaan sulakkeet palaneet, selvitä syy sulakkeiden palamiseen. Kiukaan kaikki vastukset palaneet. Kiukaan ylikuumenemissuoja toiminut, viritä se uudelleen kiukaan ohjeen mukaisesti. Ota tarvittaessa yhteys kiinteistöhoitajaan.
Kiukaan toiminta-ajan säädin ei palaudu säädetyn ajan jälkeen automaattisesti alkuasentoonsa.	Ota yhteys kiinteistöhoitajaan

3.6 LATTIAT

Tavallisimpia lattiamateriaaleja ovat muovimatto, keraaminen laatta ja vinyyli. Kullakin niistä on omat erityisvaatimuksensa käytön, hoidon ja puhtaanapidon osalta. Muovimatto ja vinyyli kestävät hyvin tavanomaista asumista. Seuraavat seikat voivat kuitenkin vaurioittaa lattian pintaa; teräväkantaiset kengät, hiekka ja kura, huonekalujen siirtäminen lattiapintaa pitkin, raskas pistemäinen kuormitus, koiran kynnet, vesi päästessään lattiamateriaalin alle (mm. homeongelma) ja mattojen alle sijoitetut liukuesteverkkomatot.

Suojele lattiaitasi seuraavin toimenpitein;

- Hanki ulko-oven eteen kynnysmatto.
- Sijoita kylpyhuoneeseen kynnysmatto estämään veden kulkeutumista muihin tiloihin.
- Kiinnitä huonekalujen jalkojen alle huopapalat.
- Älä säilytä märkiä tai lumisia kenkiä lattialla.
- Älä jätä ikkunoita auki tuulisella ja sateisella ilmalla.

PUHTAANAPITO

Irtoreskat poistetaan pölynimurilla, harjalla tai mopilla. Muovimattolattiat ja vinyylilattiat pyyhitään kostealla neutraaliin pesuaineliuokseen kastetulla lattiapyyhkeellä. Tarvittaessa tehdään erillinen kuivaus. Keraamiset laatat pestään neutraalilla tai heikosti emäksisellä pesuaineella. Kylpyhuoneessa ja muissa märkätiloissa pesuun ja huuhteluun voi käyttää vettä. Muissa tiloissa lattia ei ole saumoistaan vedenpitävä, joten niissä pesu ja huuhtelu tehdään pyyhkimällä.

3.7 SEINÄ- JA KATTOPINNAT

Asuinhuoneiden seinäpintojen maalikerrokset eivät kestä toistuvaa voimakasta pesua. Tahrat poistetaan neutraaliin pesuaineliuokseen kastetulla kostealla sienellä tai pyyhkeellä. Vältä voimakkaita pesuaineita, kuumaa vettä ja voimakasta hankausta. Maalattut väliovet voi puhdistaa kuten seinät.

Pesua kestävät tapetit voi pyyhkiä varovasti neutraaliin pesuaineeseen kastetulla nihkeällä sienellä tai pyyhkeellä. Eräät tahrat voi poistaa myös vaalealla pehmeällä pyyhkeellä. Ns. tavallisia tapetteja ei saa puhdistaa veden avulla. Irtoamaton lika saadaan peittoon vain tapetoimalla ko. alue uudelleen. Kylpyhuoneen ja WC:n maalattut seinät puhdistetaan ajoittain neutraaliin puhdistusaineliuokseen kastetulla sienellä tai pyyhkeellä. Tarvittaessa tehdään huuhtelupyyhintä ja kuivaus. Vältä voimakkaita pesuaineita, kuumaa vettä ja voimakasta hankausta.

Laatoitetut pinnat pestään neutraalilla tai lievästi emäksisellä pesuaineliuksella ja huuhdellaan. Vältä pintojen naarmuttamista.

Kattopinnat puhdistetaan imuroimalla puhtaalla imurisuulakkeella tai pyyhkimällä pitkävartisen harjan päälle kietaistulla kuivalla pyyhkeellä, myös mikromoppi on hyvä apuväline (mikromoppi muodostaa staattista sähköä).

3.8 KOSTEUSVAURIOIDEN TORJUNTA

Kosteusvaurio on varsin yleinen vitsaus suomalaisissa kodeissa. Kosteus- ja homevaurion voi aiheuttaa asunnon liian korkea ilmankosteus, putkistovuoto ym. Myös jos vesi tai kosteus pääsevät paikkoihin, joista ne eivät pääse kuivumaan tai tuulettumaan, on homekasvun edellytykset olemassa.

Kosteus- ja homevauriot havaitsee yleensä aistinvaraisesti. Seinälaatat, maalit, muovimatot ja tapetit irtoilevat tai parketit tummuvat. Homeen tuntee usein ummehtuneena maakellarimaisena hajuna. Tarkkaile asunnossasi erityisesti seuraavia asioita. Jos havaitset tai perustellusti epäilet kosteusvauriota, eli vastauksesi johonkin seuraavista kysymyksistä on "kyllä", arvioi ongelman syy ja toimi asian vaatimalla tavalla. Yksinkertaisen ongelman voit mahdollisesti korjata itsekin. Muunlaisista tapauksista tulee ilmoittaa isännöitsijälle tai huolto-organisaatiolle.

- Tuntuuko jossain homeen hajua?
- Näkyykö jossain pinnassa selvää homekasvustoa?
- Tiivistyykö ikkunoiden sisäpintaan toistuvasti kosteutta?

- Tiivistyykö kosteutta toistuvasti kylpyhuoneen katto- tai seinäpintaan muualla kuin roiskevedelle alttiille alueelle?
- Näkyykö lattiapäällysteessä tummumista tai värimuutoksia, jota ei alunperin alun perin ole ollut?
- Näkyykö irtoilevia muovitapetteja tai laattoja, kupruilevaa maalipintaa, sisäpinnan turvonnutta rakennuslevyä?
- Näkyykö rakoja tai halkeamia märkätilojen lattiassa tai seinissä?
- Onko putkien läpivientien tiivisteissä halkeamia tai rakoja märkätiloissa?
- Pääseekö pesukoneista vettä lattialle muualla kuin kylpyhuoneessa?
- Onko tiskipöydän kaapistossa kosteusjälkiä?
- Onko jokin hana tai vesilukko löysästi kiinni, heiluuko se?
- Tippuuko ilmanvaihtoventtiileistä joskus vettä tai onko niissä kosteusjälkiä?
- Onko huoneistossa päässyt suuria määriä vettä lattialle muualla kuin kylpyhuoneessa?
- Vetääkö WC-laitteen tai lattiakaivon viemäri jatkuvasti huonosti?
- Esiintyykö huoneistossa toistuvasti muurahaisia?
- Seisooko sadevesi parvekkeella rakennuksen seinää vasten?
- Valuuko yläpuolisen parvekkeen sadevesi alapuoliselle parvekkeelle tai rakennuksen ulkoseinälle?
- Tuleeko huoneistoon sadevettä kovalla tuulella ja sateella tai sen jälkeen?

Pien- ja rivitalotyypisessä asunnossa tarkkaile lisäksi seuraavia asioita

- Onko rakennuksen ulkoseinissä kosteusvaurioita?
- Irtoileeko sokkelista maali tai muu pintakäsittely?
- Onko räystäskouruissa tai syöksytorvissa vuotoja tai roskia, vuotaako vesi ulkoseinälle?
- Onko tasakaton sadevesikaivoissa roskia?
- Vuotaako sadevesi kovalla sateella tasakaton reunojen yli ulkoseinille tai maahan?
- Onko ulkoseinien yläosissa kattovesien valumajälkiä?
- Kertyykö ulkoseinien vierelle maahan vettä?
- Roiskuuko syöksytorvista tuleva sadevesi ulkoseinille tai sokkelille kastellen ne?
- Imeytyykö syöksytorvesta tuleva sadevesi maahan heti ulkoseinän vieressä?
- Onko piha-alueen sadevesiviemäröinnissä tai ojituksessa toistuvia toimintahäiriöitä?

3.9 ESINEIDEN KIINNITTÄMINEN

Kun muutat asuntoon, kalusta huoneet ennen esineiden, taulujen yms. ripustamista. Kalustamisen jälkeen on helpompi harkita lopulliset ripustuspaikat ja välttää turhia reikiä seinissä ja katoissa.

Ennen esineiden kiinnittämistä tulee selvittää seinä- ja kattopintojen materiaalit. Asunnoissa tavallisimpia materiaaleja ovat betoni, tiili, erilaiset rakennuslevyt ja puu. Varsinaisen rakennemateriaalin pinnassa voi olla kiinnitykseen ja ripustukseen vaikuttava pintarakenne (esim. keraaminen laatta).

TURVALLISUUS

Porattaessa, naulattaessa tai ruuvattaessa rakenteisiin kiinnikkeitä tulee varoa sähköjohtoja ja putkia. Tutustu poran käyttöohjeisiin, käytä poratessasi suojalaseja. Jos pora osuu betonirakenteessa olevan teräkseen, muuta porauspaikkaa. Teräksiä ei saa porata poikki. Betonin poraukseen käytettävä kovametalliterä ei myöskään pysty kunnolla teräkseen vaan saattaa kuumentua ja vaurioitua.

Tutustu eri ripustusvälineiden sallittuihin kuormituksiin ja valitse riittävä ripustustapa. Älä ylikuormita seinille kiinnitettyjä esineitä tai kaappeja (esim. keittiökaappeja). Älä tee mitään rakennetta rikkovia kiinnityksiä kylpyhuoneen tai huoneistosaunan lattiaan tai roiskevedelle alttiille seinille. Vesi pääsee kiinnitysrei'istä rakenteeseen aiheuttaen kosteusvaurioita. Älä tee mitään rakennetta rikkovia kiinnityksiä lattioihin, joissa on lattialämmitys. Kiinnitys voi osua joko lämmitysputkeen aiheuttaen vesivaurion tai sähkökaapeliin rikkoen lämmityksen. Jos huoneistossa on ns. kattolämmitys, selvitä isännöitsijältä katon sallitut kiinnityspaikat ja kiinnitystavat.

RIPUSTUSTEN JA KIINNITYSTEN TEKEMINEN

Puuseiniin soveltuvat parhaiten erilaiset naulat, ruuvit ja koukut. Niitä voi käyttää myös tehtäessä kiinnityksiä levyseinien puurunkoihin. Tällöin on huolehdittava siitä, että ko. kiinnitystarvikkeet ulottuvat riittävästi levyn läpi rakenteen puurunkoon. Puurakenteisissa katoissa tulisi käyttää vain ruuvattavia kiinnikkeitä.

Onttoihin rakennuslevyistä tehtyihin seiiniin soveltuvat niitä varten kehitetyt kiinnikkeet ja kannakkeet, joita ovat mm. ruuvisolka, kumimutteri ja siipiruuvi. Tyypillisiä rakennuslevyjä ovat kipsilevy, lastulevy, vaneri, kovalevy, kuitulevy jne. Kiinnitystä varten levyseinään porataan kiinnitystarvikkeen asennusohjeen mukainen reikä. Raskaat esineet tulee kiinnittää levyseinän runkorakenteisiin. Levyrakenteisissa katoissa kiinnitykset tehdään kantaviin runkorakenteisiin.

Betoni- ja tiiliseinille on kehitetty kevyiden esineiden ripustamiseen erilaisia naulattavia kiinnikkeitä. Kovassa betoniseinässä on vaarana betonin lohkeileminen naulan alta, jolloin ripustuksesta ei tule pitävä ja seinään tulee ruma jälki. Varminta on ripustaa esineet porattuihin reikiin kiinnitettyihin ripustimiin. Poraamista varten tarvitaan ns. iskuporakone ja oikean kokoinen kovametallikärkinen poranterä. Esineiden kiinnittämisessä voidaan käyttää erilaisia porausreikiin sijoitettavia tulppia, joihin voidaan kiertää ruuvi. Reikään voidaan myös laittaa tarkoitusta varten kehitettyä täytemassaa, johon ruuvi kierretään massan kuivuttua. Raskaiden esineiden kiinnittämiseen on kehitetty erilaisia kiila-ankkureita.

Ripustukset ja kiinnitykset betonikattoihin tapahtuvat poraamalla em. ohjeen mukaan.

Kaakeliseiniin tehtävät kiinnitykset tehdään kaakelien saumoihin niin pienellä poralla, ettei kaakelin rikkoutumisesta ole vaaraa.

Mikäli et ole varma seinä rakenteesta ja kiinnitystavasta, niin ota yhteys kiinteistönhoitajaan.

Jos kiinnität ovisilmän tai turvaketjun, käytä ammattilaista. Ovisilmä tai turvaketju on jätettävä paikoilleen, mikäli muutat asunnosta.

3.10 TULISIJAT

Tutustu tulisijan käyttö- ja hoito-ohjeisiin.

TURVALLISUUS

Noudata seuraavia ohjeita

- Älä sulje tulisijan savupeltiä, jos uunissa on tulta tai hiillosta. Näin torjut vaarallisen hähkäkaasun pääsyn huoneistoon.
- Älä pidä tulisijan luukkuja auki, kun tulisijassa on tulta tai hiillosta.
- Poista tuhka uunista sen ollessa jäähtynyt. Kuuma tuhka voi aiheuttaa tulipalon. Käytä aina metalliastia.
- Pidä tulisijan edusta puhtaana ja vapaana syttyvistä tavaroista.
- Opasta lapsia tulen ja tulisijan käsittelyssä.
- Hanki palonvaroitin.
- Hanki metallinen kannellinen tuhka-astia.
- Valvo tulisijan toimintaa ja kuntoa.

SYTYTTÄMINEN

Avaa tulisijan savupelti ja mahdollinen palamisilmareitti. Jos tulisijaan liittyy oma takkaimuri, käynnistä se ennen tulen sytyttämistä. Jos asunnossa on huoneistokohtainen poistoilmanvaihtolaitteisto, säädä sen teho riittävän pieneksi sytytyksen ajaksi. Näin varmistat paremman vedon savupiipussa. Tulen sytyttyä voit tarvittaessa kokeilla poistoilmanvaihdon tehon suurentamista. Riittävän palamisilman saamiseksi voi olla tarpeen avata ikkuna tai tuuletusluukku.

MUUTA HUOMATTAVAA

Pidä savupelti ja luukut kiinni tulisijan ollessa käyttämättömänä. Näin ehkäiset tarpeetonta ilmanvaihtoa ja lämmöntuhlausta. Myös mahdollinen palamisilmakanava tulisi pitää tällöin kiinni.

4. LÄMMITYSLAITTEET

4.1 PATTERNENTTIILIT

Huoneisto lämmitetään vesikiertoisilla lämmityspattereilla. Pattereissa kiertää ulkoilman lämpötilan mukaan säädetty lämmin vesi. Patterin lämmönluovutusta voi rajoittaa säätämällä patteriventtiiliä

pienemmälle. Suurimman tehon patterista saa avaamalla venttiilin maksimiasentoonsa. Patteriventtiili on herkkä säätölaite, jota on käsiteltävä varovasti.

Tavallinen termostaattinen patteriventtiili mittaa huoneilman lämpötilaa välittömästi läheisyydestään. Kun lämpötila nousee säädettyyn arvoon, venttiili säättyy pienemmälle tai sulkeutuu joksikin aikaa. Patteri voi tuntua viileältä, mutta huonelämpötila pysyy silti sopivana. Jos lämmityspatteri ja sen tavallinen termostaattinen patteriventtiili jäävät kalusteiden tai verhojen rajaamaan suljettuun tilaan, lämpiää tämä tila nopeasti ja venttiili sulkeutuu. Tässä tapauksessa venttiili pysyy suljettuna suurimman osan aikaa ja patterin lämmönluovutus on riittämätön.

Patteriventtiilin ja patterin alaosassa olevan säätötulpan rakennetta ei saa avata eikä niihin saa tehdä muutoksia. Jos patteritermostaatin sinetti rikkoontuu, ottakaa heti yhteys kiinteistöhoitajaan. Hanki huoneistoosi tarkka lämpömittari ja kiinnitä se johonkin väliseinään (ei ulkoseinään).

4.2 LATTIALÄMMITYS

Osa Petterinkulman asuntojen kylpyhuoneista on varustettu lattialämmityksellä, joka toimii joko vesikiertolämmityksellä tai sähköisesti. Asukas voi säätää kylpyhuoneessa olevan lattialämmitystermostaatin kautta lämmityksen tehoa. Kosteus- ja sisäilmaongelmien välttämiseksi lattialämmitystä ei tule kytkeä kokonaan pois päältä. Pidä kylpyhuoneen ovi kiinni, muuten lattialämmitys alkaa lämmittää koko asunnon ilmaa ja patterien termostaattit saattavat jopa lopettaa lämmittämisen.

4.3 LÄMMITYKSEN VIAN ETSINTÄ

Toiminta vika- ja häiriötilanteissa

Vika tai häiriö	Toimintaohje
Huoneistossa tai jossain huoneessa on jatkuvasti liian lämmin patteriventtiilien ollessa täysin auki	Tarkista huonelämpötila lämpömittarin avulla. * Tarkista, että huoneiston ilmanvaihdon toiminta ei ole estynyt tai voimakkaasti rajoittunut Ylilämpö ei johdu auringonpaisteesta, sääoloista tai sisäisistä lämmönlähteistä. Älä tuuleta ylilämpöä ulos lämmityskaudella. Säädä patteriventtiilit pienemmälle. Ilmoita asiasta tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Huoneistossa tai jossain huoneessa on jatkuvasti liian kylmä	Tarkista huonelämpötila lämpömittarin avulla. * Tarkista, että huoneilma pääsee vapaasti kiertämään patterien ympärillä ja patteriventtiilit ovat täysin auki Ikkunat, ovet ja tuuletusluukut on suljettu asianmukaisesti Ulkoilmaa tulee huoneistoon kaikista korvausilmaventtiileistä Huoneistokohtainen ilmanvaihtolaitteisto käy oikealla nopeudella. Ilmoita asiasta tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.

Patterista kuuluu veden lorinaa	Huolehdi, että patterista poistetaan ilma. Katso vastuunjakotaulukko. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Patterista kuuluu jatkuvaa voimakasta kohinaa tai suhinaa.	Säädä patteriventtiilin asentoa. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Patterista, venttiilistä tai putkistosta vuotaa vettä	Ilmoita asiasta kiinteistöhoitajalle.
Patteri on jatkuvasti kylmä tai on lämmin vain pieneltä alueelta, patteriventtiili on auki	Ilmoita asiasta kiinteistöhoitajalle.
Kylpyhuoneen pyyheliinapatteri ei lämpyä	Tarkista, että patteriventtiili on auki. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.

*lämpötila mitataan oleskeluvyöhykkeeltä, esimerkiksi keskellä huonetta noin metrin korkeudelta ja metrin verran seinästä irti. Lämpötila kannattaa mitata useaan kertaan ja mielellään eri vuorokauden aikoina. Lämpötilaa mitatessa ikkunoiden tulee olla suljettuina eikä asuntoa saa tuulettaa ennen mittauksia.

5. VESI JA VIEMÄRILAITTEET

5.1 VESILAITTEET

Pesu- ja tiskialtaissa on yleensä ns. yksioteseikoittimet. Yksioteseikoittimissa veden määrää ja lämpötilaa säädetään yhdestä vivusta. Rajoitinpainike voi myös rajoittaa hanan enimmäisvirtaamaa. Eräissä hanoissa on myös sisäänrakennettu enimmäisvirtaaman rajoitin, jonka asetuksia saa muuttaa vain valtuutettu huoltomies.

Hanan virtausaukossa on yleensä ns. poresuutin, joka pehmentää ja tasoittaa veden virtauksen miellyttäväksi ja roiskimattomaksi. Vesijohdoissa mahdollisesti liikkuvat pienet roskat tai veden sisältämä kalkki voivat tarttua poresuuttimen hienoon verkkoon ja aiheuttaa siinä toimintahäiriöitä. Tällöin poresuutin on kierrettävä työkalua apuna käyttäen varovasti irti ja puhdistettava vedellä. Edellä mainittujen lisäksi muita vedenkäyttöpisteitä ovat mm. WC-laite, pyykinpesukoneen hana ja astianpesukoneen hana.

Pesukoneiden ja kasteluletkujen hanoissa tulee olla yksisuuntaventtiili ja takaisinimusuoja. Pesukoneiden liitäntävesijohtojen ja niiden varusteiden tulee kestää vähintään 1000 kPa:n eli 10 bar paine. Pyykinpesu- ja astianpesukoneita ei saa jättää toimimaan ilman valvontaa sellaiseen ohjelmavaiheeseen, jossa vesijohdon hana on auki.

Hanojen ja muiden vedenkäyttöpisteiden mahdollisesti vaurioituessa asukkaan on tärkeä tietää, mistä vedentulo voidaan sulkea. Kerros- ja rivitaloissa jokaiseen vedenkäyttöpisteeseen tuleva kylmä- ja lämminvesijohto on varustettu kalustekohtaisella sulkuventtiilillä. Venttiili on joko liitosputkessa tai ns. hanakulmassa heti kalusteen takana. Hanakulmat on voitu peittää peiteheloilla, mutta yleensä niissä on pienet reiät venttiilien käyttöä varten. Veden tulo kalusteelle suljetaan kiertämällä venttiilin pienen ruuvikantaisen osan hahlo ruuvitalalla poikittain vesijohdon suuntaan nähden. Vastaavasti venttiili avataan kiertämällä hahlo putken suuntaiseksi. WC-laitteessa on yleensä käsin suljettava venttiili.

Pien- ja rivitaloasunnoissa voi myös olla asuntokohtaiset sulkuventtiilit. Selvitä niiden paikka ja opettele käyttämään niitä.

Sekoittimien ja muiden vedenkäyttölaitteiden vähäisetkin vuodot aiheuttavat huomattavia lisäkustannuksia ja mahdollisesti myös vesivahinkoja. Tarkkaile siis hanojen ja erityisesti WC-laitteen kuntoa säännöllisesti. Ilmoita mahdollisista vuodoista välittömästi. Ilman isännöitsijän lupaa sekoittimiin ei saa liittää mitään ylimääräisiä osia. Tällaisia ovat mm. erikoissuuttimet, ylimääräiset letkuliitokset, veden suodattimet, ja erikoislaitteet.

Talon vesijohtopainetta ei voida muuttaa yksittäisen asukkaan erityistarpeiden mukaan.

Toiminta vika- ja häiriötilanteissa

Vika tai häiriö	Toimintaohje
Veden paine tai virtaama on jossain hanassa liian kova	Ilmoita kiinteistöhoitajalle.
Veden paine tai virtaama on jossain hanassa liian vähäinen	Varmista, että olet avannut hanan täysin auki rajoitinpainiketta painamalla. Huolehdi, että poresuutin puhdistetaan, katso vastuunjakotaulukko. Tarkista, että kalustekohtaiset sulut ovat täysin auki. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Veden virtaus hanan poresuuttimesta on roiskivaa, toispuoleista tai muuten epämiellyttävää	Huolehdi, että poresuutin puhdistetaan, katso vastuunjakotaulukko. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Käsisiuhku tai sen letku on rikki	Ilmoita kiinteistöhoitajalle.
Hana tai WC-laite vuotaa	Ilmoita heti kiinteistöhoitajalle.
Hanasta tuleva vesi on pahanhajuista, pahanmakuista tai oudon väristä	Ilmoita heti kiinteistöhoitajalle. Älä käytä vettä ennen kuin olet saanut lisäohjeita.
Lämpimän veden lämpötila on jatkuvasti haitallisen alhainen (alle +50 o C)	Ilmoita kiinteistöhoitajalle.
Lämpimän veden lämpötila on toistuvasti polttavan kuuma (yli + 65 o C)	Ilmoita kiinteistöhoitajalle.
Lämpimän veden saanti hanasta kestää yli 10 sekuntia, kun lämminvesihana avataan täysin auki	Varmista, että olet avannut hanan täysin auki ja ääriasentoonsa rajoitinpainiketta painamalla. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.

5.2 VIEMÄRILAITTEET

Viemärijärjestelmä pystyy ongelmitta kuljettamaan vain viemärointipisteissä normaalikäytössä syntyvät jätevedet. Viemärijärjestelmä ei ole roskakorin tai jätetussin korvike. Se tukkeutuu helposti ylimääräisistä kiinteistä jätteistä. Viemäriin ei saa laittaa mm. seuraavia aineita: kiinteitä

roskia, kiinteitä ruuantähteitä, kahvinporoja, tupakantumppeja, vaippoja, tekstiilejä, kääre- ja sanomalehtipaperia, kuumaa sulaa rasvaa, liuottimia, maaleja tms. kemikaaleja, öljyä, bensiiniä, lääkkeitä, torjunta-aineita, muita ongelmajätteitä ja rakennusjätteitä, hiekkaa, multaa.

Jos tiedät viemärin tukkeutuneen omassa asunnossasi tai muualla kiinteistössä, lopeta välittömästi kaikkien jätevesien lasku viemäriin ja tiedustele toimintaohjeita kiinteistöhoitajalta.

Tukkeutumistilanteessa viemäriin johdetut jätevedet voivat aiheuttaa mittavia vesivahinkoja.

Jokaisessa viemäröintipisteessä on vesilukko, joka estää viemärikaasujen pääsyn huoneistoon. Käytössä vesilukkoon kertyy vähitellen likaa, joka voi tukkia sen. Vesilukkoja on eri mallisia. Altaiden vesilukot puhdistetaan avaamalla ja huuhtomalla ne runsaalla vedellä. Tarvittaessa voi käyttää apuna vesilukkoon sopivaa harjaa ja pesuainetta. Asennettuasi avatut vesilukot paikoilleen varmistu vielä, etteivät ne vuoda. Myös lattiakaivon ja WC-laitteen vesilukko tulee puhdistaa ajoittain.

Vesi haihtuu vesilukoista vähitellen pois, ellei niihin lasketa ajoittain vettä. Tästä seuraa ikävä viemärin haju huoneistoon. Jos asunto on tyhjillään pitkän aikaa, voi haihtumista ehkäistä kaatamalla vesilukkojen veden pinnalle hieman ruokaöljyä.

Toiminta vika- ja häiriötilanteissa

Vika tai häiriö	Toimintaohje
Viemäri vetää huonosti	Huolehdi, että vesilukko puhdistetaan. Katso vastuunjakotaulukko. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Huoneistossa on viemärin hajua	Tarkasta, että kaikissa vesilukoissa on vettä. Tarkasta, että altaiden vesilukkojen liitokset on kiristetty tiiviiksi. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Vesilukosta häviää vesi toistuvasti	Ilmoita kiinteistöhoitajalle.
Viemäri pitää outoa ääntä	Ilmoita kiinteistöhoitajalle.
Vesilukko tai muu viemäri-laite vuotaa	Pyri kiristämään vesilukon löysät liitokset. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle. Älä käytä kyseistä laitetta ennen korjausta. Ryhdy kosteusvaurion torjuntatoimenpiteisiin.
Viemäristä tulee jätevettä huoneistoon	Ilmoita välittömästi kiinteistöhoitajalle. Älä laske viemäriin mitään jätevesiä. Jos jätevesi uhkaa tulla lattialle, ryhdy vesivahinkojen torjuntatoimenpiteisiin.

6. ILMANVAIHTOLAITTEET

6.1 KONEELLINEN YHTEISKANAVAPOISTO

Asumisen kannalta hyvä sisäilman laatu edellyttää, että ilmanvaihto toimii moitteettomasti ja että ilmanvaihdosta annettuja ohjeita noudatetaan. Koneisto vaihtaa sisäilman kerran kahdessa tunnissa.

Talossa on koneellinen poistoilmavaihto, ns. yhteiskanavapoisto. Järjestelmän yhteinen poistoilmapuhallin poistaa ilmaa huoneistoista poistoilmaventtiilien kautta. Venttiileitä on yleensä keittiössä, kylpyhuoneessa, löylyhuoneessa, WC:ssä ja vaatehuoneessa. Keittiössä on usein rasvasuodattimella varustettu liesikupu, jonka kautta keittiön ilma poistuu. Poistoilman tilalle huoneistoon virtaa ulkoilmaa ikkunarakenteissa tai ulkoseinissä olevien korvausilmaventtiilien kautta. Ellei korvausilmaventtiileitä ole, ulkoilma tulee sisälle ikkuna- ja ovirakojen yms. vuotojen kautta.

Poistoilmaventtiilit on säädetty siten, että poistoilmavirrat ovat oikeat ja riittävät normaaliin asumiseen. Poikkeustilanteissa voidaan ilmanvaihtoa tehostaa avaamalla ikkunoita tai tuuletusluukkuja lyhyeksi ajaksi. Pitkäaikainen ikkunatuuletus lämmityskaudella lisää lämmönkulutusta ja kasvattaa asumiskustannuksia. Jos huoneistossa on lämmityskauden aikana kuuma, älä tuuleta yllämpöä ulos vaan ilmoita asiasta kiinteistönhoitajalle.

Poistoilmaventtiileiden virtausaukot on säädetty ilmavirtojen mukaan. Venttiilien virtausaukkoja ei saa muuttaa, koska muutos sekoittaa niin oman asunnon kuin muidenkin huoneistojen ilmanvaihdon. Venttiileitä ei saa sulkea eikä poistaa.

ASUKKAAN TEHTÄVÄT

Asukkaan tulee huolehtia vastuunjakotaulukossa esitetyistä tehtävistä. Ilmanvaihdon vioista ja toimintahäiriöistä ilmoitetaan aina isännöitsijälle tai kiinteistönhoito-organisaatiolle. Tehtävien laiminlyönti heikentää ilmanvaihdon toimintaa, huonontaa sisäilman laatua ja voi aiheuttaa asunnossa kosteus- ja homevaurioita.

6.2 HUONEISTOKOHTAINEN TULO- JA POISTOILMANVAIHTO

Asumisen kannalta hyvä sisäilman laatu edellyttää, että ilmanvaihto toimii moitteettomasti ja että ilmanvaihdosta annettuja ohjeita noudatetaan. Ilmanvaihtolaitteistoa ei saa pysäyttää.

Asunnon ilmanvaihto on toteutettu huoneistokohtaisella tulo- ja poistoilmavaihtokoneella. Ulkoa tuleva tuloilma käsitellään laitteistossa yleensä seuraavasti; suodatus, eräissä malleissa on kaksivaiheinen suodatus (karkea- ja hienosuodatus) lämmöntalteenotto poistoilmasta tuloilmaan lisälämmitys sähkö- tai vesipatterilla tuloilman puhallus kanavia pitkin huoneistoon.

Järjestelmän poistoilmapuhallin poistaa ilmaa huoneistoista poistoilmaventtiilien kautta. Venttiileitä on yleensä keittiössä, kylpyhuoneessa, löylyhuoneessa, WC:ssä, vaatehuoneessa ja varastoissa. Keittiössä on yleensä rasvasuodattimella varustettu liesikupu, jonka kautta keittiön ilma poistuu. Poistoilma johdetaan kanavia pitkin ilmanvaihtokoneeseen, jossa se käsitellään yleensä seuraavasti suodatus, lämmöntalteenotto tuloilmaan, puhallus ulos.

Tulo- ja poistoilmaventtiilit on säädetty siten, että ilmavirrat ovat eri käyttötilanteissa oikeat ja riittävät normaaliin asumiseen. Poikkeustilanteissa ilmanvaihtoa voidaan tehostaa avaamalla ikkunoita tai tuuletusluukkuja lyhyeksi ajaksi. Pitkäaikainen ikkunatuuletus lämmityskaudella lisää lämmönkulutusta ja kasvattaa asumiskustannuksia. Jos huoneistossa on lämmityskauden aikana kuuma, älä tuuleta yllämpöä ulos, vaan ilmoita asiasta isännöitsijälle tai huolto-organisaatiolle.

Venttiileiden virtausaukot ja kanavia säätöpellit on säädetty ilmavirtojen mukaan. Säätöjä ei saa muuttaa. Venttiileitä ei saa sulkea eikä poistaa.

Tutustu huolellisesti valmistajan laitekohtaisiin ohjeisiin ja noudata niitä käyttäessäsi laitteistoa erilaisissa tilanteissa sekä huoltaessasi laitteistoa.

ASUKKAAN TEHTÄVÄT

Asukkaan tulee huolehtia vastuunjakotaulukossa esitetystä tehtävistä. Ilmanvaihdon vioista ja toimintahäiriöistä ilmoitetaan aina kiinteistöhoitajalle. Tehtävien laiminlyönti heikentää ilmanvaihdon toimintaa, huonontaa sisäilman laatua ja voi aiheuttaa asunnossa kosteus- ja homevaurioita.

6.3 POISTOILMAVENTTIILIEN PUHDISTAMINEN

Poistoilmaventtiileillä on useita eri tehtäviä:

- Venttiilien virtausaukot on säädetty siten, että huoneistossa ja kussakin huoneessa on oikea ja riittävä ilmanvaihto.
- Venttiilit toimivat äänenvaimentimina estäen äänien kulkeutumisen huoneistosta toiseen ilmakehää pitkin.
- Venttiilit toimivat palonrajoittimina rajoittaen mahdollisessa tulipalotilanteessa palokaasujen leviämisen hormien kautta huoneistosta toiseen.

Poistoilmaventtiilit on puhdistettava, kun niihin on kertynyt silmin havaittavissa määrin likaa. Puhdistusväli vaihtelee huomattavasti asumistottumusten mukaan. Puhdistustarve tulee tarkastaa silmämääräisesti ainakin 2–4 kertaa vuodessa. Venttiilien puhdistuksessa noudatetaan valmistajan tai ilmanvaihtourakoitsijan laatimaa laitekohtaista erityisohjetta sekä tätä yleisohjetta.

Useimmat poistoilmaventtiilit ovat rakenteeltaan sellaisia, että niissä on kapea rakomainen virtausaukko. Poistoilmassa oleva lika kertyy erityisesti tähän virtausaukkoon tukkien sen vähitellen. Venttiilin puhdistus tapahtuu parhaiten pesuainepitoiseen veteen kostutetulla rievulla. Paikallaan olevan venttiilin puhdistus kannattaa tehdä siten, että riepu taitetaan litteän puutikun, ruuvitalan, veitsen tai muun tylpän esineen päälle ja virtausrako puhdistetaan sen avulla. **Venttiilin keskiön asentoa ei saa muuttaa.** Jos keskiö on löysällä, ilmoita asiasta isännöitsijälle tai kiinteistöhoito-organisaatiolle.

Jos venttiili kaipaa perusteellisempaa puhdistusta, se voidaan irrottaa paikoiltaan puhdistuksen ajaksi. Yleensä venttiilin irrotus tapahtuu siten, että tartutaan venttiilin reunoihin ja kierretään sitä vastapäivään. **Venttiilin keskiötä ei saa kiertää.** Eräät venttiilimallit irrotetaan vetämällä sitä ulospäin. Jos venttiili ei irtoa, ota yhteys. Puhdistuksen jälkeen venttiili asennetaan välittömästi takaisin paikoilleen.

Venttiili irrotetaan varovasti paikoiltaan, ettei pehmeä äänenvaimennusosa vaurioidukaan. Samalla kiinnitetään huomiota siihen, missä asennossa venttiili irtoaa, jotta sen takaisin asennus sujuisi helposti ja äänenvaimennusta vaurioittamatta. Irrotetun venttiilin metalliosat puhdistetaan kuten edellä. Äänenvaimenninta tai huokoisia tiivisteitä ei saa kastella. Äänenvaimentimen puhdistus tapahtuu pyyhkimällä tai harjaamalla. Äänenvaimennin voi olla kiinni irrotetussa venttiilissä tai ilmakehässä heti venttiilin takana.

6.4 KORVAUSILMAVENTTIILIEN HOITO

Ilmanvaihtojärjestelmän poistaman ilman tilalle tulee ulkoilmaa korvausilmaventtiilien kautta. Venttiileitä on useaa eri mallia. Eräät mallit asennetaan ikkunoiden ja ovien yläkarmiin, toiset taas seinärakenteeseen. Jotta huoneiston ilmanvaihto toimisi asianmukaisesti, venttiilit on pidettävä auki ja toimintakunnossa. Korvausilmaventtiileitä ei saa tukkia.

Korvausilmaventtiileissä on suodatin, jonka tehtävänä on suodattaa karkea pöly pois ulkoilmasta. Pienimmät pölyhiukkaset pääsevät tavanomaisen suodattimen läpi. Suodatin tulee puhdistaa tai vaihtaa, kun suodattimeen on kertynyt likaa niin paljon, että se estää merkittävästi korvausilman saantia. Puhdistus- tai vaihtoväli vaihtelee huomattavasti asuinalueen ulkoilman puhtauden mukaan. Suositeltavaa on puhdistaa suodattimet 2–4 kertaa vuodessa.

Suodattimen irrotuksessa, puhdistuksessa tai vaihdossa ja paikoilleen asennuksessa noudatetaan tästä kansioista löytyviä valmistajan laatimia ohjeita. Ohjeista selviää, onko suodatin puhdistettavissa (esim. pestävissä), vai pitääkö se vaihtaa uuteen. Pestävät suodattimet kuluvat pesussa, huonokuntoisiksi tultuaan nekin on vaihdettava. Suodattimen puhdistuksen tai vaihdon yhteydessä puhdistetaan myös suodattimen takana oleva ulkoilmakanava esimerkiksi kostealla rievulla tai pölynimurilla. Eräissä korvausilmaventtiileissä on äänenvaimennin suodattimen takana. Puhdistuksen yhteydessä on varottava vaurioittamasta sitä.

Irrota puhdistettava tai vaihdettava suodatin varovasti paikoiltaan siten, ettei siitä irtoa pölyä. Käytä suojakäsineitä. Laita vanha vaihdettava suodatin heti muovipussiin tms. ja sulje se tiiviisti. Upota pestävä suodatin varovasti kokonaan pesuveteen, ennen kuin alat pestä sitä. Näin estät suodattimen pölyämisen. Kuivaa suodatin ennen paikoilleen asentamista.

Useimmissa korvausilmaventtiileissä on ilmavirran säätömahdollisuus. Normaalioloissa venttiilit pidetään täysin auki. Vedontunteen haitatessa kovalla pakkasella ja tuulella voi venttiileitä säätää pienemmälle, mutta ei kiinni. Venttiilit on muistettava avata sääolojen palattua leudommiksi. Vaihdettavan suodatinmateriaalin hankinnasta saat ohjeet kiinteistöhoitajalta. Seiniä tai ikkunoita maalattaessa korvausilmaventtiilit on suojattava

6.5 LIESIKUVUN HOITO

Liesikupu kerää tehokkaasti ruoanvalmistuksessa syntyviä höyryjä ja käryjä. Osa käryistä pääsee kuitenkin liesikuvun ohi. Jotta nämä käryt eivät leviäisi muualle huoneistoon tai porrashuoneeseen asti, pidä ruoanlaiton aikana keittiön väliovet sekä tuuletusluukut tai -ikkunat kiinni.

Liesikuvussa on rasvasuodatin, joka estää rasvan ja muun lian pääsyn poistoilmakanaviin. Liesikupua ei saa käyttää ilman rasvasuodatinta. Rasvasuodatin on puhdistettava ajoittain. Puhdistustarve vaihtelee huomattavasti ruoanvalmistustottumusten mukaan. Suositeltava puhdistusväli on noin yksi kuukausi. Puhdistusta varten rasvasuodatin irrotetaan. Suodatin pestään lämpimällä vedellä ja astianpesuaineella. Pesty suodatin valutetaan kuivaksi ja asennetaan tiiviisti paikoilleen. Eräät suodatinmallit voidaan pestä astianpesukoneessa.

Irrotettuasi rasvasuodattimen puhdistusta varten tarkasta samalla liesikuvun sisäpuolinen puhtaus ja puhdista se tarvittaessa. Mahdollisesti huonokuntoinen rasvasuodatin tulee uusida, ota asiassa yhteys isännöitsijään tai kiinteistöhoito-organisaatioon.

Liesikuvussa on valaisin. Vaihtaessasi valaisimen lamppua irrota ensin liesikuvun sulake.

Eräissä liesikuvuissa on ns. tehostuspelti. Kun pelti on minimiasennossa, menee kuvun kautta vain pieni ilmavirta. Kun pelti avataan, menee liesikuvun kautta tehostettu poistoilmavirta. Tehostusasentoa kannattaa käyttää vain ruoanvalmistuksen yms. yhteydessä. Mallista riippuen paluu tehostusasennosta minimiasentoon tapahtuu joko käsin palauttamalla tai ajastimen toimesta automaattisesti ennalta säädetyn ajan kuluttua. Tutustu valmistajan ohjeisiin.

Rivi- ja pientaloasunnoissa voi olla asuntokohtainen poistoilmapuhallin, jonka nopeudensäätö tapahtuu liesikuvussa olevalla säätönupilla. Ilmanvaihdon nopeutta säädetään asunnon epäpuhtaus- ja kosteuskuormituksen mukaan.

6.6 LIESITUULETTIMEN HOITO

Riittäväällä nopeudella toimiva liesituuletin kerää tehokkaasti ruoanvalmistuksessa syntyviä höyryjä ja käryjä. Osa käryistä pääsee kuitenkin liesikuvun ohi. Jotta nämä käryt eivät leviäisi muualle huoneistoon, pidä ruuanlaiton aikana keittiön välioventtiilit sekä tuuletusluukut tai -ikkunat kiinni.

Liesituulettimessa on rasvasuodatin, joka estää rasvan ja muun lian pääsyn poistoilmakanaviin. Liesituuletinta ei saa käyttää ilman rasvasuodatinta. Rasvasuodatin on puhdistettava ajoittain. Puhdistustarve vaihtelee huomattavasti ruoanvalmistustottumusten mukaan. Suositeltava puhdistusväli on noin yksi kuukausi.

Puhdistusta varten rasvasuodatin irrotetaan. Suodatin pestään lämpimällä vedellä ja astianpesuaineella. Pesty suodatin valutetaan kuivaksi ja asennetaan paikoilleen. Eräät suodatinmallit voidaan pestä astianpesukoneessa. Katso lähempiä ohjeita liesituulettimen valmistajan ohjeista.

Irrotettuasi rasvasuodattimen puhdistusta varten tarkasta samalla liesituulettimen sisäpuolinen puhtaus ja puhdista se tarvittaessa. Mahdollisesti huonokuntoinen rasvasuodatin tulee uusiksi, ota asiassa yhteys isännöitsijään tai kiinteistöhoito-organisaatioon.

Liesituulettimessa on valaisin. Vaihtaessasi valaisimen lamppua irrota ensin liesituulettimen sulake.

Tutustu liesituulettimen valmistajan laatimiin käyttö- ja hoito-ohjeisiin.

6.7 ILMANVAIHDON TOIMINTAHÄIRIÖIDEN TUNNISTAMINEN

Kunnossa oleva ja oikein toimiva ilmanvaihto on lähes huomaamaton. Erilaiset sisäilmaan liittyvät haitat ja ongelmat voivat olla merkki ilmanvaihdon viasta tai toimintahäiriöstä:

- Ilmanvaihto voi olla riittämätön, jos ikkunat huurtuvat tai jäätyvät.
- Kosteutta tiivistyy rakenteiden pinnoille.
- Hajut ja käryt leviävät toistuvasti huoneiston sisällä sekä muualta kiinteistöstä huoneistoon.
- Makuuhuoneissa ei ilma vaihdu riittävästi.
- Huoneilma on jatkuvasti tunkkaisen tuntuista.

- Kylpyhuoneen kuivuminen peseytymisen jälkeen on hidasta.
- Kosteiden tilojen pinnoissa on värimuutoksia tai näkyvää homekasvustoa.

Mainittujen toimintahäiriöiden ilmaantuessa:

- Tehosta huoneiston koneellista ilmanvaihtoa, jos huoneistossa on tehostusmahdollisuus.
- Tarkasta, että asukkaalle kuuluvat ilmanvaihdon hoitotehtävät on tehty.
- Tarkasta ns. paperitestillä, että poistoilmanvaihto toimii. Jos kevyt talouspaperi imeytyy poistoilmaventtiiliin kiinni ja pysyy siinä, ilmanvaihto toimii. Jos paperi putoaa, ilmanvaihtolaitteisto ei toimi asianmukaisesti. Testiä ei voi käyttää painovoimaisessa ilmanvaihdossa. Kokeile esimerkiksi kädellä, tuleeko korvausilmaventtiileistä ilmaa.

Ilmoita vioista isännöitsijälle tai kiinteistönhoito-organisaatiolle.

Muita oireita ilmanvaihdon toimintahäiriöistä voivat olla:

- Huoneistossa on niin voimakas alipaine, että se haittaa ulko-oven avaamista.
- Ilmanvaihdon äänitaso on selvästi lisääntynyt tai vähentynyt aiemmasta tasosta.
- Huoneiston jossain osassa on alkanut tuntua voimakasta vetoa
- Korvausilman mukana tulee poikkeuksellisen paljon epäpuhtauksia.
- Huoneilma on pitkäaikaisesti poikkeuksellisen kosteaa tai kuivaa.

Näiden ongelmien ilmetessä toimi samoin kuin edellä.

Hyvin toimiva ilmanvaihto on osa viihtyisää asumista. Huolehdi oman huoneistosi hyvästä ilmanvaihdosta.

7. SÄHKÖLAITTEET

7.1 SÄHKÖSOPIMUS

Kukin huoneiston haltija tekee itse sähkösopimuksen paikallisen energialaitoksen tai kyseiselle talolle sähköä ostavan yhteisön kanssa. Huoneiston haltija maksaa kuluttamansa sähkön laskua vastaan sähkön myyjälle. Sähkön kulutus mitataan sähkömittarilla, joka on sijoitettu erilliseen sähkömittareille varattuun lukittuun tilaan. Muista tehdä sähkösopimus viimeistään viisi (5) päivää ennen asuntoon muuttoa alkamaan muuttopäivästä. Mikäli sopimus tehdään myöhemmin, voi sähköyhtiö veloittaa teiltä pikakytkenmaksun.

7.2 RYHMÄKESKUS

Asunnon sähkönjakelu tapahtuu ryhmäkeskuksen kautta. Yleensä eteisessä tai tuulikaapissa sijaitsevan ryhmäkeskuksen pääosia ovat;

- Huoneiston pääkytkin, jolla virta voidaan kytkeä pois kaikista huoneiston sähköpisteistä ja sähkölaitteista, myös pakastimesta
- Sulakkeet, joiden yhteydessä on merkintä kunkin sulakkeen vaikutusalueesta ja ampeerimäärästä.
- Sähkölämmitteisissä asunnoissa kytkimet, joilla voidaan ohjata sähkölämmityksen eri ryhmät pois päältä/yösähkölle/yö- ja päivä sähkölle.

Sähkö jaetaan huoneistoon usean sulakkeen kautta. Sulakkeet suojaavat kulutuspisteille meneviä johtimia ylikuormitukselta. Yleensä asunnossa on automaattisulakkeet. Ne ovat tyypiltään katkaisijoita, jotka katkaisevat automaattisesti virran ylikuormitustilanteessa. Ne voidaan palauttaa toimintakuntoon katkaisijan asentoa muuttamalla.

Vanhemmissa asunnoissa voi olla tulppasulakkeita. Ylikuormitustilanteessa sulakkeen läpi menevä ohut metallilanka sulaa poikki ennen kuin muita vaurioita ehtii syntyä. Sulakkeen palamisen havaitsee sähkön tulon katkeamisen lisäksi kyseisen sulakkeen keskellä olevan värillisen täplän irtoamisesta. Sen voi nähdä sulakkeen kannen lasin läpi. Joskus täplä tosin saattaa jäädä paikoilleenkin, vaikka sulake on palanut.

7.3 SULAKKEEN PALAMINEN

Sulakkeen palaessa on selvitettävä palamisen syy. Jos syynä on viallinen tai sellaiseksi epäilty sähkölaite, se on heti poistettava käytöstä ja tarvittaessa toimitettava ammattiliikkeeseen korjattavaksi. Myös ylikuormitus eli liian suuri sähkönkulutus yhden sulakkeen takana voi aiheuttaa sulakkeen palamisen. Tällöin on vähennettävä sulakkeen perään kytkettyjä sähkölaitteita.

Automaattisulaketta ei tarvitse vaihtaa. Lauenneen sulakkeen erottaa siitä, että se on kääntynyt off-asentoon ja näkyy vihreänä. Käännä sulake takaisin on-asentoon, jolloin väri muuttuu punaiseksi.

Tulppasulakkeissa palaneen sulakkeen tilalle vaihdetaan samanlainen uusi ehjä sulake. Ennen sulakkeen vaihtamista kytketään pois päältä sulakkeen vaikutusalueella olevat suuret sähkökuormat. Sulakkeen ampeerimäärän näkee entisestä sulakkeesta, sulakkeen vieressä olevasta merkintäkilvestä ja sulakepohjan väristä, kun sulake on kierretty irti. Sulakkeiden tunnusvärit ovat;

- vihreä 6 ampeeria (6 A)
- punainen 10 ampeeria (10 A)
- harmaa 16 ampeeria (16 A)
- sininen 20 ampeeria (20 A).

Sulakkeen värillisen täplän tulee olla samanvärinen kuin sulakepohjan. Sulakepohjaan ei pysty laittamaan ylisuurta sulaketta. Sulakkeen omatoiminen korjaaminen tai korvaaminen omatekoisilla virityksillä on ehdottomasti kielletty. Siitä aiheutuu suuri tulipaloriski.

Tarkasta oman asuntosi sulakekoot ja hanki varalle muutama kappale kutakin sulakekokoa.

Eräissä koneissa ja laitteissa saattaa olla omia sisäänrakennettuja erikoissulakkeita suojaamassa koneen tai laitteen sähkölaitteita.

7.4 VIKAVIRTASUOJAKYTKIN

Vikavirtasuojakytkin on yleensä asennettu huoneiston ryhmäkeskukseen suojaamaan kosteiden tilojen pistorasiaryhmiä tai valaistusryhmiä. Myös ulkona olevat pistorasiat ja valaisimet on suojattu samoin. Vikavirtasuojakytkin voi olla myös pistorasian yhteydessä. Vanhoista asunnoista vikavirtasuojakytkin yleensä puuttuu.

Vikavirtasuojakytkin on laite, jolla pyritään katkaisemaan sähkö vikaantuneesta laitteesta niin nopeasti, ettei sähköisku aiheuta ihmisessä pysyviä terveydellisiä vaurioita. Jos vikavirtasuojakytkin on toiminut, se on viritettävä uudelleen.

Kokeile vikavirtasuojakytkimen toimintaa testauspainikkeella valmistajan ohjeiden mukaan.

7.5 MAADOITETUT PISTORASIAT

Osa huoneiston pistorasioista tai jopa kaikki, ovat suojamaadoitettuja. Tällaisia pistorasioita on ainakin kylpyhuoneessa, keittiössä ja ulkona. Näihin voidaan ja saa kytkeä pelkästään maadoitetun tai suojaeristetyn kojeen pistotulppa. Turvallisuussyistä näihin tiloihin ei saa johtaa jatkojohdolla sähköä tavallisesta maadoittamattomasta pistorasiasta. Jopa pölynimurin vieminen kylpyhuoneeseen voi olla vaarallista.

Maadoitetun ja suojaeristetyn kojeen pistotulpan saa kytkeä myös tavalliseen maadoittamattomaan pistorasiaan sisätiloissa.

Parvekkeen tai terassin pistorasian tulee olla ulkokäyttöön tarkoitettua mallia. Usein näiden pistorasioiden sähkönsyöttö voidaan katkaista sisällä olevalla kytkimellä.

7.6 SÄHKÖVERKON JÄNNITE

Suomessa sähköverkon jännite on 400/230 V (volttia). Muunlaiselle jännitteelle tarkoitettuja laitteita ei saa liittää sähköverkkoon. Ns. kolmivaihekytkentäiset laitteet on tarkoitettu jännitteelle 400 V, kotitaloudessa tällaisia laitteita on yleensä puolikiinteästi kytketty sähköliesi.

Suurin osa kotitalouden sähkölaitteista on yksivaiheisia. Myös kotitalouden pistorasiat ja valaisimien liitäntäpisteet ovat yksivaiheisia. Niissä jännite on 230 V.

7.7 LAITTEIDEN LIITTÄMINEN SÄHKÖVERKKOON

Pistorasiaan saa liittää ko. jännitteelle tarkoitettujen laitteiden pistotulpan, jos se sopii ko. pistorasiaan. Maadoittamattomaan pistorasiaan saa siis liittää myös maadoitetun kojeen pistotulpan. Tällöin laitetta ei kuitenkaan saa viedä ulos tai tilaan, jossa on maadoitettuja pistorasioita.

Maadoitettuun pistorasiaan saa liittää vain maadoitetun tai suojaeristetyn laitteiden pistotulpan. Maadoitetun pistotulpan tunnistaa sivuilla näkyvistä metallisista maadoitusliuskoista. Suojaeristetty pistotulppa on valettu yhdestä kappaleesta, ilman maadoitusliuskoja ja kooltaan niin pieni, että se sopii myös maadoitettuun pistorasiaan. Irrottaessasi pistotulppaa pistorasiasta vedä itse pistotulpasta, älä johdosta.

Liittäessäsi suuritehoisia sähkölaitteita pistorasioihin varmista, ettet ylitä kyseisen sulakkeen enimmäistehoa. Sulakkeet kestävät tehoa seuraavasti

- 6 A 1300 W
- 10 A 2300 W
- 16 A 3600 W
- 20 A 4600 W.

Sähkötehon yksikkö on watti, lyhenne W. Sähkölaitteisiin on merkitty niiden ottama sähköteho. Sulakkeiden vaikutusalueet selviävät joko sulakkeiden merkintäkilvistä tai kokeilemalla. Kokeilu tapahtuu siten, että irrotetaan tietty sulake ja tarkistetaan, mistä pisteistä jännite on pois. Apuna voi käyttää irtovalaisinta tai jännitteenkoetinta.

Suunniteltaessa suuritehoisten sähkölaitteiden (pyykinpesukone, pyykinkuivauslaite, astianpesukone jne.) hankintaa, kannattaa ennalta selvittää eri pistorasioiden enimmäis-sähkökuormat. Esimerkiksi pyykinkuivauslaite saattaa edellyttää 16 ampeerin sulaketta. Eikä saman sulakkeen kautta voi samanaikaisesti käyttää muuta suuritehoista sähkölaitetta.

7.8 VALAISIMET JA LAMPUT

Noudata valaisimien ja lamppujen osalta seuraavia periaatteita;

Ennen lampun vaihtoa varmista valaisimen jännitteettömyydestä irrottamalla valaisimen pistotulppa tai sulake.

Älä asenna valaisimeen liian tehokasta lamppua, suurin sallittu teho on yleensä merkitty valaisimeen.

Pidä muutamia eri tehoisia lamppuja aina varalla.

Jos vaihdat loisteputken uuteen, uusi samalla valaisimessa oleva sytytin. Loisteputkivalaisimet ovat ongelmajätettä, joten ne tulee toimittaa ongelmajätteenkeräyspisteeseen.

7.9 MITÄ SAA TEHDÄ ITSE

Sähköasennukset ja -korjaukset ovat pääsääntöisesti töitä, joita saa tehdä vain alan ammattimies.

Ilman erityistä ammattikoulutusta saa tehdä mm. seuraavia töitä:

Sulakkeiden vaihto, lamppujen ja sytyttimien vaihto.

Jännitteettömän pistorasian tai kytkimen peitelevyn irrotus maalauksen, tapetoinnin tms. ajaksi.

Sisustusvalaisimen liittäminen jännitteettömään liittimeen eli "sokeripalaan".

Lisätietoja saat Sähköturvallisuuden edistämiskeskus STEK ry:n sivuilta www.stek.fi.

7.10 AUTOJEN SÄHKÖLÄMMITYSPISTORASIA

TURVALLISUUS

Autot saa kytkeä vain tätä tarkoitusta varten rakennettuihin pistorasioihin. Auton kytkentä muuhun pistorasiaan voi olla hengenvaarallista. Autojen kytkennässä tulee käyttää tähän tarkoitukseen valmistettua johtoa. Jatkojohtojen käyttö on kielletty. Kytkentäjohto saa olla kiinni autolämmityspistorasiassa vain silloin, kun johdon toinen pää on kiinnitetty autossa olevaan pistorasiaan. Pidä lämmityspistorasian kansi aina lukittuna. Älä käytä huonokuntoista kytkentäjohtoa. Huolehdi, että kytkentäjohdon molemmat kytkentäpäät ja autossa oleva pistorasia ovat puhtaat ja kuivat. Muista irrottaa auto pistorasiasta ennen liikkeellelähtöä.

LÄMMITYSPISTORASIAN KÄYTTÖ

Autojen sisätilan lämmittimen käyttö on kielletty, koska johdotus ja sulakkeet pysäköintialueilla eivät kestä siitä aiheutuvaa kuormitusta.

Autojen lämmitystä ohjataan kellolla. Ohjauskello voi olla keskitetty, joka vaikuttaa kaikkiin pistorasioihin tai se voi olla pistorasiakohtainen, jota kukin asukas voi asettaa omien tarpeidensa mukaisesti. Moottorilämmittimen toiminta-ajaksi riittää kaikissa oloissa kaksi tuntia, sitä pitempi lämmitysaika on pelkkää sähkön tuhlausta. Leudoilla ilmoilla lyhyempikin lämmitysaika on riittävä.

Autojen lämmitystä ohjataan automaattisella ilmanlämpötilan mukaan ohjatulla laitteella, joka antaa sähköä pätkittäin, pitäen auton moottorin noin +10 °C lämpötilassa koko ajan. Sisätilan lämmittimen käyttö ei ole mahdollista tämän ohjauslaitteen kanssa. Suositeltavat lämmitysajat ovat seuraavat:

Ulkoilman lämpötila	Sopiva lämmitysaika
+5...-5 °C	½ tuntia
-5...-10 °C	1 tunti
alle -10 °C	2 tuntia

Jos lämmityspistorasioita ohjataan keskitetysti, lämmitysajat ovat seuraavan taulukon mukaiset. Lämmitysajat pääsääntöisesti. Tarkista lämmitysajat talon ilmoitustaululta.

Autolämmitystolppien sähkönsyöttö on toiminnassa kaikkina viikonpäivinä klo. 04.00–08.00, 11.00–13.00, 15.00–18.00 välisinä aikoina, mikäli ulkolämpötila on alle – 5 astetta C.
--

Jos kiinteistössä on pistorasiakohtaiset ohjauskellot, tutustu kellon käyttöohjeisiin ja noudata niitä.

Ellet aio ajaa autollasi lähiaikoina, älä kytke sitä tarpeettomasti lämmityspistorasiaan. Näin säästät sähköä ja autoasi sekä vaikutat asumiskustannuksiisi. Pidä aina lämmityspistorasian kansi lukittuna, älä myöskään jätä lämmitysjohtoa rasiaan kiinni. Mikäli lämmitysjohto on kiinnitettynä lämmitysrasiaan, mutta ei autoon, kiinteistönhoitaja ottaa lämmitysjohton pois.

Autonlämmitykseen ei saa ottaa sähköä mistään muusta pistorasiasta kuin lämmityspistorasiasta.

Tarkkaile autonlämmityspistorasioiden kuntoa säännöllisesti ja ilmoita mahdollisista vioista kiinteistöhoitajalle.

Lämmitysrasian sulakkeen vaihto kuuluu autopaikan haltijalle.

7.11 SÄHKÖTURVALLISUUS

- Älä jätä suuritehoisia sähkölaitteita päälle poistuessasi asunnosta. Tällaisia ovat mm. sähköliesi, pesukone, silitysrauta.
- Sähköpattereita tai muita sähkölämmittämiä ei saa peittää.
- Kylpyhuoneessa ei mitään sähköpistorasiaa saa käyttää kylvyn tai suihkun aikana. Kaikkien suurten ja pienten sähkölaitteiden pistotulppien tulee siis olla irti pistorasioista suihkun tai kylvyn aikana. Roiskuva pesuvesi voi tahattomasti osua käyttämättömän mutta pistorasiaan kytketyn laitteen sähköisiin osiin ja aiheuttaa sähköiskun. Toisaalta pistorasiaan kytketty laite voi pudota vaikkapa kylpyammeeseen kylvyn aikana kohtalokkain seurauksin.
- Käyttäessäsi suuritehoista sähkölaitetta jatkojohdolla, älä jätä jatkojohtoa tiukalle rullalle, koska johto voi kuumentua ja vaurioitua.
- Sähkölaitteiden kanssa kannattaa noudattaa erityistä varovaisuutta aina kylpyhuoneessa tai muualla kosteissa tiloissa, tiskipöydän ääressä, kosketettaessa vesijohtoja tai hanoja, seistessä kivilattialla hyvin johtavalla tai märällä alustalla sekä ulkona.
- Ulkona oleviin sähkölaitteisiin saa ottaa sähköä vain ulkona olevista pistorasioista. Ulkona käytettävien sähkölaitteiden ja valaisimien tulee olla ulkokäyttöön tarkoitettuja.
- Ennen lampun vaihtoa varmistu valaisimen jännitteettömyydestä. Älä asenna valaisimeen liian tehokasta lamppua.
- Jos irrotat maalaus- tai tapetointitöiden ajaksi kytkimien tai pistorasioiden kansia, tee kyseiset sähköpisteet ensin jännitteettömiksi irrottamalla sulake. Hanki jännitteenkoetin, jolla voit varmistua jännitteettömyydestä.
- Sähkökatkosten varalta asunnossa kannattaa olla paristoilla toimiva valaisin, kynttilöitä ja tulitikkuja tai sytytin.
- Korjauta vialliset sähkölaitteet sähköalan ammattilaisella heti vian ilmettyä.
- Opasta ja valvo lapsia sähköön liittyvissä asioissa.
- Noudata autojen sähkölämmityspistorasioista annettuja turvallisuusohjeita.

7.12 SUORA SÄHKÖLÄMMITYS (RUNNI)

Huoneiston lämmitys tapahtuu sähköpattereilla, joiden sähkönkulutus mitataan huoneiston sähkömittarilla. Asukas siis maksaa lämmityksensä. Energiaa säästäväillä asumistavoilla voidaan päästä edullisiin lämmityskuluihin. Energiansäästöä ei kuitenkaan saa viedä niin pitkälle, että siitä aiheutuu sisäilmasto-, kosteus- tai terveysongelmia.

Sähkölämmitteisessä asunnossa on ns. kotona-poissa-kytkin. Poistuttaessa asunnosta voidaan asunnon lämpötilaa alentaa muutamia asteita ja siten säästää sähköä.

Patteri luovuttaa lämmön huoneeseen sekä säteilemällä että lämmittämällä patterin lähistöllä kiertävää huoneilmaa. Jotta patteri pystyisi luovuttamaan suunnitellun lämpömäärän, sitä ei saa peittää eikä ilman kiertoa sen edessä, takana tai sisällä saa estää. Sähköpatterin peittäminen tai tekstiilien tms. ripustaminen sen päälle voi aiheuttaa suoranaisen tulipalovaaran. Vältä ilman kiertoa estävää kalustustapaa tai pitkiä verhoja.

Sähköpatterin termostaatti mittaa huoneilman lämpötilaa välittömästi läheisyydestään. Kun lämpötila nousee säädettyyn arvoon, termostaatti rajoittaa patterin toimintaa. Tällöin patteri voi tuntua hetken aikaa viileältä, mutta huonelämpötila pysyy silti sopivana. Jos lämpöpatteri termostaateineen jää kalusteiden tai verhojen rajaamaan suljettuun tilaan, lämpiää tämä tila nopeasti ja termostaatti estää patterin toiminnan. Tällöin suurimman osan aikaa patterien lämmönluovutus on riittämätön.

Hanki huoneistoosi tarkka lämpömittari ja kiinnitä se johonkin väliseinään (ei ulkoseinään).

Toiminta vika- ja häiriötilanteissa

Vika tai häiriö	Toimintaohje
Huoneistossa tai jossain huoneessa on jatkuvasti liian lämmin	<ul style="list-style-type: none"> Tarkista, että lämpöpatterien termostaatit ovat oikeassa asennossa, säädä tarvittaessa termostaatit. Varmista, että yllilämpö ei johdu auringonpaisteesta, sääoloista tai sisäisistä lämmönlähteistä. Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Huoneistossa tai jossain huoneessa on jatkuvasti liian kylmä	<ul style="list-style-type: none"> Tarkista, että lämmityksen sulakkeet ovat ehjät ja ”kotona-poissa-kytkin” on ”kotona”-asennossa. Lämmityksen ohjauskytkin huoneiston ryhmäkeskuksessa on oikeassa asennossa. Pattereissa olevat käyttökytkimet ovat päällä-asennossa. Patterien termostaatit ovat oikeassa asennossa. Huoneilma pääsee vapaasti kiertämään patterien ja termostaatin ympärillä. Ikkunat, ovet ja tuuletusluukut on suljettu asianmukaisesti. Ulkoilmaa tulee huoneistoon kaikista korvausilmaventtiileistä.

	<ul style="list-style-type: none"> • Huoneistokohtainen ilmanvaihtolaitteisto käy oikealla nopeudella. • Ilmoita vioista tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.
Patteri on jatkuvasti kylmä.	<ul style="list-style-type: none"> • Tarkista, että lämmityksen sulakkeet ovat ehjät. • Lämmityksen ohjauskytkin huoneiston ryhmäkeskuksessa on oikeassa asennossa. • Patterin käyttökytkin on päällä-asennossa. • Patterin ylikuumenemissuoja ei ole toiminut, selvitä mahdollisen ylikuumenemisen syy. • Patterin pistotulppa on pistorasiassa (koskee pistotulppaliitäntäisiä pattereita). • Ilmoita tarvittaessa kiinteistöhoitajalle.

*lämpötila mitataan oleskeluvyöhykkeeltä, esimerkiksi keskellä huonetta noin metrin korkeudelta ja metrin verran seinästä irti. Lämpötila kannattaa mitata useaan kertaan ja mielellään eri vuorokauden aikoina. Lämpötilaa mitattaessa ikkunoiden tulee olla suljettuina eikä asuntoa saa tuulettaa ennen mittauksia.

7.13 KYLPYHUONEEN LATTIALÄMMITYS SÄHKÖLLÄ

Kylpyhuone lämmitetään sähkölämmitteisellä lattialämmityksellä. Kylpyhuoneen lattiarakenteessa on sähkölämmityskaapeli, joka lämmittää lattiarakenteen ja se edelleen huonetilan. Kylpyhuoneen lämpötila säädetään seinällä olevalla termostaatilla. Muutettaessa termostaatin asetusta muuttuu kylpyhuoneen lämpötila varsin hitaasti, koska lattiarakenne hidastaa muutosnopeutta.

Lattialämmityksen osalta muistettavia asioita:

- Älä peitä termostaattia.
- Älä roiski vettä termostaattiin.
- Älä tee mitään kiinnityksiä lattiaan poraamalla, ruuvaamalla tai naulaamalla.
- Pidä kylpyhuoneen lämpötila riittävän korkeana (+22...+25 C), näin varmistat huoneen kuivumisen ja estät kosteusvaurioita.
- Sähkön säästämiseksi voit alentaa kylpyhuoneen lämpötilaa pitkän poissaolon ajaksi.

Jos lattialämmitys ei toimi, tarkista sulake, ohjauskytkimen asento ja termostaatin asento. Ota tarvittaessa yhteyttä kiinteistöhoitajaan.

8. LAAJAKAISTA JA KAAPELI TV

8.1 LAAJAKAISTAT

Lähes kaikissa Petterinkulman asunnoissa on laajakaista. Laajakaista sisältyy vuokraan ja sen toimittaa yhteistyökumppanimme Kaisanet Oy. Laajakaistan nopeus vaihtelee taloittain välillä 10-100 Mb/s. Oman asuntosi laajakaistan nopeuden näet kotisivuiltamme talotietojen kohdalta. Laajakaistan käyttäminen vaatii modeemin, joka on asukkaan itsensä hankittava. Kaikissa laajakaistaan liittyvissä asioissa saat neuvoa Kaisanetin asiakaspalvelusta, puh 0800 391 234.

8.2 KAAPELI TV

Antennipistorasiassa on liitäntäpiste radion ja TV:n antennijohdolle. Antennipistorasiaan ei saa tehdä muutoksia.

Omia antennejä ei saa asentaa huoneiston ulkopuolelle.

Jos TV näkyy huonosti, tiedustele lähinaapureilta, onko heillä samanlaisia vikoja. Ellei naapureilla ole vastaavia ongelmia, on vika todennäköisesti televisiossa, antenniliitosjohdossa tai antennipistorasiassa. Jos samanlainen ongelma ilmenee useassa televisiossa, on vika todennäköisesti talon antennilaitteistossa.

Lähes kaikissa taloissa on kaapelitelevisioliittymä. Perinteisten kanavien lisäksi voit tiedustella lisäkanavista Kaisanet Oy:stä, puh 0800 391 234.

9. KODINKONEET

9.1 SÄHKÖLIESI TURVALLISUUS

Jos perheessä on pieniä lapsia, hanki lieteen:

- kaatumiseste, se estää lapsia kaatamasta liettä
- keittotason suoja, joka estää lapsia ulottumasta kattiloihin ja avaamasta uunia.

Liesi on kytketty kiinteästi sähköverkkoon, kytkentämuutokset ovat sähköalan ammattimiehen taita. Liesi voidaan vetää ulos siivousta varten kaapelin sallimissa rajoissa. Älä jätä keittolevyjä tai uunia päälle ilman valvontaa.

SÄHKÖN SÄÄSTÖ

- Valitse käytettävän kattilan tai paistinpannun koko siten, että kattilan pohja on hieman keittolevyä suurempi.
- Käytä kattiloissa kansia.
- Käytä hyödyksesi uunin ja keittolevyn jälkilämpö. Katkaise virta ajoissa.

- Sulata pakasteet ennen ruoanvalmistusta.
- Uunin lämmittäminen paistolämpötilaan vie paljon sähköä. Jos mahdollista, valmista lämmitetyssä uunissa samalla kerralla useampia ruokia.

LIEDEN HOITO

Lieden valurautaiset keittolevyt pestään pehmeällä harjalla ja neutraalilla pesuaineella sekä kuivataan kytkemällä lämpö hetkeksi päälle. Levyt kannattaa tämän jälkeen pyyhkiä suolattomalla ruokaöljyllä kostutetulla rievulla. Se estää levyjen ruostumisen. Emaloidut pinnat ja osat puhdistetaan neutraalilla pesuaineella. Hankaavia aineita ei saa käyttää. Uunin puhdistukseen käytetään tähän käyttöön valmistettuja aineita ohjeiden mukaan.

Keraamisissa ja induktioliesissä keittotasoa vaatii huolellista käyttöä ja säännöllistä puhdistamista. Puhdista liesitaso näin:

- Varmista, ettei liedon pinta ole kuuma.
- Puhdista liedon pinta hellävaraisesti mikrokuituliinalla ja miedolla käsiastianpesuaineliuoksella. Voit myös käyttää erillistä keraamiselle tai induktioliedelle tarkoitettua pesuainetta.
- Pyyhi liesitaso puhdistuksen jälkeen puhtaalla kostealla mikrokuituliinalla.
- Jos pintaan jää likaa, jonka puhdistus ei onnistu pyyhkimällä, irrota lika varovasti erillisellä puhdistusterällä. Varo naarmuttamasta pintaa. Pidä puhdistusterää oikeassa kulmassa (45-60 astetta) kevyesti liedon pintaa vasten ja liu'uta terää poistaaksesi lian.

9.2 JÄÄKAAPPI

SÄHKÖN SÄÄSTÖ

- Puhdista jääkaapin takana oleva lauhdutin pölystä ainakin kerran vuodessa. Puhdistusta varten jääkaappi joudutaan vetämään pois paikoiltaan. Poista raskaat tavarat kaapista ennen siirtoa.
- Huolehdi, että ilma pääsee kiertämään lauhduttimen ympärillä.
- Sulata pakastelokero viimeistään, kun jäätä ja huurretta on kertynyt 5...10 mm. Huolehdi, ettei sulamisvesi pääse lattialle.
- Älä sijoita jääkaappia liedon, astianpesukoneen tai lämpöpatterin viereen.
- Älä pidä jääkaapissa tarpeettoman kylmää lämpötilaa.
- Älä laita jääkaappiin lämpimiä ruokia.
- Tarkista oven tiiviys ajoittain.

JÄÄKAAPIN HOITO

- Jääkaapissa on automaattisulatus. Pidä sulamisveden poistoputki avoimena. Tarkkaile, ettei vesi valu lattialle.
- Puhdista jääkaapin takaosassa olevat laitteet lauhduttimen puhdistuksen yhteydessä. Tarkista samalla haihdutuslautasen kunto.
- Pidä jääkaapin jäähytyspinnat puhtaana.
- Älä ylikuormita jääkaapin hyllyjä tai ovea.
- Älä missään tapauksessa käytä pakastinlokeron sulatukseen työvälineitä, esim. puukkoa.

9.3 PESUKONEET

Tutustu pesukoneiden valmistajien laatimiin yksityiskohtaisiin käyttö- ja hoito-ohjeisiin. Taltioi myös koneiden takuutodistukset. Ellei keittiössä ole astiapesukoneelle valmista paikkaa, tiedustele yhtiön kiinteistömasterilta koneen asentamisesta jo ennen koneen hankintaa.

TURVALLISUUS

Pyykinpesukoneen ja astianpesukoneen liitäntä vesijohtoverkostoon tehdään viranomais määräysten mukaisesti. Työn saa tehdä vain alan ammattimies. Pesukoneen asentaminen saattaa jossain tapauksessa edellyttää myös sähkötyötä. Niitä saa tehdä vain alan ammattimies. Pyykinpesukoneen saa asentaa vain lattiakaivolliseen tilaan.

Älä jätä koneita toimimaan ilman valvontaa. Sulje aina pesukoneiden hanat, kun ne eivät ole käytössä. Erityisesti on varmistettava, että hanat ovat kiinni, kun huoneiston asukkaat poistuvat asunnosta.

Kylpyhuoneessa olevaa pesukonetta ei saa käyttää kylvyn tai suihkun aikana.

Irrota pistotulppa sähköverkosta, kun kone ei ole käytössä. Tarkkaile ajoittain pesukoneiden ja liitäntäletkujen mahdollisia vuotoja.

HUOM: Olet vastuussa koneiden mahdollisten vuotojen aiheuttamista vahingoista.

SÄHKÖN SÄÄSTÖ

- Pese täysiä koneellisia.
- Käytä säästöohjelmia aina, kun se on mahdollista.
- Hankkiessasi uutta pesukonetta, vertaa eri mallien energiankulutusta.
- Selvitä samalla koneiden sähköliitäntäteho ja huoneistosi sähköasennusten riittävyys.

10. ENERGIAN SÄÄSTÄMINEN

10.1 ENERGIANSÄÄSTÖ ALENTAA ASUMISKUSTANNUKSIASI

Huomattava osa asumiskustannuksista muodostuu lämmön, veden ja kiinteistösähkön kulutuksesta. Näiden hyödykkeiden säästeliäs käyttö auttaa pitämään asumiskustannukset mahdollisimman edullisella tasolla. Aukkaana olet keskeinen vaikuttaja omiin asumiskustannuksiisi. Samalla edistät osaltasi ympäristönsuojelua.

LÄMMITYS

Lämmitysenergian säästöön voit vaikuttaa mm. seuraavasti :

- Hanki tarkka lämpömittari huonelämpötilan seuraamiseksi ja kiinnitä se johonkin väliseinään.
- Ilmoita tarpeettoman korkeista huonelämpötiloista isännöitsijälle tai kiinteistönhoito-organisaatiolle.
- Sopiva lämpötila on 21...22 oC. Lämpötilan alentaminen yhdellä asteella säästää lämmitysenergiaa noin 5 - 6 %
- Säädä patteriventtiileillä huonelämpötila sopivaksi, älä tuuleta yllämpöä ulos.
- Vältä lämmityskauden aikana pitkäaikaista tuulettamista ikkunoiden tai tuuletusluukkujen kautta.
- Tarkkaile ikkunoiden ja ulko-ovien tiivisteiden ja rakenteiden kuntoa ja ilmoita vioista isännöitsijälle tai kiinteistönhoito-organisaatiolle.
- Käytä lämmintä käyttövetä säästeliäästi, se maksaa noin kaksi kertaa niin paljon kuin kylmä vesi.
- Tarkkaile, että porrashuoneen ja kellarin ovet sulkeutuvat tiiviisti erityisesti lämmityskaudella. Älä avaa yhteistilojen (esim. saunaosaston) ikkunoita ainakaan lämmityskaudella.

KÄYTTÖVESI

Vedenkulutus riippuu asukkaiden käyttötottumuksista ja huolellisuudesta. Veden kulutukseen voit vaikuttaa ratkaisevasti mm. seuraavilla tavoilla:

- Jos jonkin hanan virtaama tuntuu häiritsevän voimakkaalta, ilmoita kiinteistönhoitajalle. Useimpien hanojen virtaamaa voidaan säätää.
- Vältä astioiden pesua tai huuhtelua juoksevassa vedessä, koska siinä vedenkulutus on moninkertainen altaissa tapahtuvaan pesuun ja huuhteluun verrattuna.
- Pidä suihku auki vain silloin, kun peseydyt.

- Vältä turhaa veden juoksutusta.
- Älä juoksuta vettä tarpeettomasti hampaidenpesun aikana.
- Pese pyykki mahdollisimman täysin koneellisina.
- Tarkkaile hanojen ja WC-laitteen tiiviyyttä, ilmoita heti vuodoista.
- Sulje hanat huolellisesti.
- Kastele pihasi istutukset mieluiten harvoin ja kunnolla kuin usein ja pintapuolisesti.
- Ajoita kastelu iltaan tai pilviseen päivään, ettei aurinko haihduta heti kasteluvettä.
- Kerää mahdollisuuksien mukaan sadevettä istutusten kasteluvedeksi.

KIINTEISTÖSÄHKÖ

Kiinteistösähkön kulutukseen asukas voi vaikuttaa mm. seuraavasti:

- Älä kytke autoa lämmityspistorasiaan, jos autolla ei ole tarkoitus ajaa.
- Sammuta valot poistuessasi kiinteistön yhteistiloista.
- Tutustu pesulan ja kuivaushuoneen laitteiden käyttöohjeisiin.
- Älä jäähdytä kiinteistösaunan löylyhuonetta tarpeettomasti pitämällä ovea auki tai ruiskuttamalla löylyhuoneeseen vettä.
- Sulje kylmähuoneen ovi huolellisesti.

ASUNNON SÄHKÖNKULUTUS

Omaa sähkölaskuasi voit pienentää mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Puhdista jääkaapin ja pakastimen lauhdutinpatteri (laitteen takana) vähintään kerran vuodessa.
- Huolehdi, että ilma pääsee vapaasti kiertämään jääkaapin tai pakastimen lauhduttimen ympärillä.
- Sulata pakastin tai pakastelokero viimeistään, kun jäähdytyspinnoissa on huurretta 5 - 10 mm.
- Huolehdi, ettei sulamisvesi pääse lattialle.
- Älä sijoita jääkaappia tai pakastinta lieden, astianpesukoneen tai lämpöpatterin viereen.
- Älä pidä jääkaapissa tai pakastimessa tarpeettoman kylmää lämpötilaa.
- Hanki pakastimeen ja jääkaappiin lämpömittari.
- Älä laita jääkaappiin tai pakastimeen lämpimiä ruokia.
- Tarkasta jääkaapin ja pakastimen oven tai luukun tiivisteiden kunto ajoittain.

- Käytä LED-valaisimia tai ns. säästölamppuja kohteissa, joissa lamppujen paloaika on pitkä.
- Sammuta laitteet heti, kun niiden käyttö tai tarve on päättynyt (TV, tietokone, kiuas, valaisimet, ulkovalot jne.).
- Pese täysiä koneellisia ja käytä säästöohjelmia mahdollisuuksien mukaan.
- Käytä ruuanvalmistuksessa hyödyksi uunin ja keittolevyjen jälkilämpö.
- Keittäessäsi ruokaa kattilassa käytä siinä kantta.
- Sulata pakasteet huonelämmössä ennen niiden käyttöä ruuan valmistuksessa.
- Älä käytä pienelle kattilalle ylisuurta keittolevyä.
- Tutustu huolellisesti kotitalouskoneiden käyttöohjeisiin ja noudata niitä.
- Hankkiessasi uusia kotitalouskoneita vertaile eri laitteiden energiankulutusta ennen ostopäätöstä.
- Älä säädä huoneistosaunan kiukaan termostaattia tarpeettoman korkeaan lämpötilaan.
- Sulje huoneistosaunan löylyhuoneen poistoilmaventtiili lämmityksen ja saunomisen ajaksi.
- Muista avata venttiili saunomisen jälkeen.
- Huolehdi, että ilma pääsee kiertämään kiukaan kivien ja vastusten välissä.
- Jos asunnossasi on sähkölämmitys, lisää säästövihjeitä löytyy sähkölämmityksen ohjekortista.
- Selvitä samalla koneiden sähköliitäntäteho ja huoneistosi sähköasennusten riittävyys.

11. VASTUUNJAKOTAULUKKO

Amm	Työn saa tehdä vain alan ammattimies tai erikoisliike
As	Vastuu asukkaalla
Hyv	Hankittava ennalta vuokranantajan hyväksyntä
Is	Ota yhteys kiinteistöhoitajaan
Jät	Pois muutettaessa laite on jätettävä huoneistoon ilman korvausta
Tap	Kustannusvastuu määräytyy tapauskohtaisesti
Pet	Petterinkulma Oy
Tahall	Tahalliset rikkomiset, vastuu huoneiston haltijalla.
Taulukko pätee normaalista asumisesta, kulumisesta ja vanhenemisesta johtuviin tapauksiin. Tahalliset tuottamukset korvaa aina huoneistonhaltija.	

Kohde, tehtävä	Suoritusvastuu	Kustannusvastuu	Huomautukset
Avaimet, lukot			
alkuperäisen lukon huolto	Pet	Pet	
lisäavaimien hankinta	Pet	As	
ulko-oven lukon sarjoitus	Pet	Pet	Tahall
turvalukon asennus ja huolto	As	As	Hyv
varmuusketjun asennus ja huolto	As	As	Jät
Huoneiston ulko-ovet			
saranoiden ja alkuperäislukon voitelu	Pet	Pet	
tiivisteiden korjaus ja uusinta	Pet	Pet	Tahall
oven ja sen alkuper. varusteiden korjaus	Pet	Pet	Tahall
ovisilmän asennus ja huolto	As	As	Jät
oven edustan puhtaanapito	As / Pet	As / Pet	Rivitalot / kerrost.
oven edustan lumityöt	As / Pet	As / Pet	Rivitalot / kerrost.
oven edustan liukkaudentorjunta	As / Pet	As / Pet	Rivitalot / kerrost.
Ikkunat			
tiivisteiden korjaus ja uusinta	Pet / as	Pet / as	Muuton yht. pet.
helojen yms. varusteiden korjaus	Pet	Pet	
ikkunalasien uusinta	Pet	Pet	Tahall
puitteiden ja karmien maalaus	Pet	Pet	Tahall

puitteiden ja karmien korjaus	Pet	Pet	Tahall
parvekelasituksen korjaus	Pet	Pet	Tahall
ikkunasalpojen ja helojen vaihtaminen	As	As	
Huoneiston sisäpuoliset väliovet			
saranoiden ja lukkojen voitelu	As	As	
ovien ja niiden alkuper. varusteiden korjaus	Pet	Pet	Tahall
ovien ja karmien maalaus	Pet	Pet	Tahall
Seinä-, katto- ja lattiapinnat			
seinien maalaus ja tapetointi	Pet / As	Pet / As	Tahall
märkätilojen seinäpintojen korjaus	Pet	Pet	Tahall
saunan paneloinnin korjaus	Pet	Pet	Tahall
kattopintojen maalaus	Pet	Pet	Tahall
lattianpäällysteiden korjaus ja uusinta	Pet	Pet	
märkätilojen lattioiden ja seinien kunnan tark.	Pet / As	Pet / As	
parvekkeen pintojen kunnostus	Pet	Pet	
parvekkeen puhtaanapito	As	As	
parvekkeen vedenpoistoaukkojen puhdistus	As	As	
Kiinteät kalusteet ja kaapit			
kalusteiden maalaus	Pet	Pet	
kalusteiden kunnostus	Pet	Pet	
astianpesupöydän kunnostus	Pet	Pet	
huoneistosaunan lauteiden korjaus tai uusim.	Pet	Pet	
Lämmitys			
patterien ilmaaminen	Pet	Pet	
patterien perussäätö	Pet	Pet	
patteriventtiilien korjaus ja huolto	Pet	Pet	Tahall
patterien puhtaanapito	As	As	
Ilmanvaihto			
poistoilmaventtiilien puhdistus	As	As	

poistoilmaventtiilien säätö ja korjaus	Pet	Pet	
ilmanvaihtokanavien puhdistus	Pet	Pet	
korvausilmaventtiilien puhdistus	As	As	
korvausilmaventt. suodatt. puhdistus tai vaihto	Pet	Pet	
korvausilmaventt. uusien suodatt. Hankinta	Pet	Pet	
liesituulettimen rasvasuodattimen puhdistus	As	As	
liesituulettimen uuden rasvasuod. Hankinta	Pet	Pet	
liesituulettimen korjaus	Pet	Pet	Hyv
pyykinkuivauskoneen liittäminen	As	As	
liesikuvun rasvasuodattimen puhdistus	As	As	
liesikuvun korjaus	Pet	Pet	
huoneiston iv-koneen suodatt. puhd. tai vaihto	Pet	Pet	
huoneiston iv-koneen uusien suod. Hankinta	Pet	Pet	
huoneiston iv-koneen huolto ja korjaus	Pet	Pet	
huoneiston iv-koneen tarpeenmukainen käyttö	As	As	
Vesi- ja viemärlaitteet			
hanojen poresuuttimien puhdistus	As	As	
hanojen virtaamien perussäätö	Pet	Pet	
suihkuletkun ja käsisuihkun uusinta	Pet	Pet	Tahall
hanojen korjaus ja uusiminen	Pet	Pet	Tahall
WC-laitteen korjaus	Pet	Pet	Tahall
pesuallaiden korjaus	Pet	Pet	Tahall
pesukoneiden liittäminen	As	As	
astianpesukonehanan asennus	Pet	Pet	Is
vesilukkojen puhdistus	As	As	
lattiakaivojen puhdistus	As	As	
vesilukkojen ja lattiakaivojen korjaus	Pet	Pet	
viemäritukosten avaus	Pet	Pet	Tahall
hanojen ja WC:n vuotojen tarkkailu	As / Pet	As / Pet	
huoneistokohtaisten vesimittarien lukeminen	-	-	

Sähkölaitteet, asunnon sähkömittauksessa			
lamppujen ja loisteputkien hankinta ja vaihto	As	As	
loisteputkivalais. sytyttimien hankinta ja vaihto	As	As	
kiinteiden valaisimien ja niiden kupujen korj.	Pet	Pet	Tahall
sulakkeiden hankinta ja vaihto	As	As	
pistorasioiden ja kytkimien korjaus	Pet	Pet	
sisustusvalaisimien asennus	As	As	
antenniliitosjohdon hankinta ja korjaus	As	As	
lisääntennin asennus	-	-	
puhelinjohtojen lisääminen	As	As	Hyv
Koneet ja laitteet / kiinteät			
lamppujen hankinta ja vaihto	Pet	Pet	
merkkilamppujen hankinta ja vaihto	Pet	Pet	
paristojen hankinta ja vaihto	Pet	Pet	
kiukaan korjaus ja huolto	Pet	Pet	
kiuaskivien hankinta	As	As	
kiuaskivien vaihto	As	As	
kylmäkalusteiden lauhduttimien puhdistus	As	As	Jää/viileä, pakastimet
jääkaapin sulamisvesiputken puhdistus	As	As	
palovaroittimien hankinta ja huolto	As	As	
lieden ja jääkaapin korjaus ja huolto	Pet	Pet	Tahall
Takat, uunit			
savupiipun nuohous	Pet	Pet	
tulisijan korjaus	Pet	Pet	
tuhkan poisto tulisijasta	As	As	
polttopuiden hankinta ja varastointi	As	As	
Asunnon rajattu piha-alue			
erillisen sopimuksen mukaan			